

GŁOS NARODU

NR. 180. — ROK XXXIX.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA L. 11.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

S R O D A

6 L I P C A 1932.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Przedpłata żużona dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
	z odnośnikiem bez odnośnika					
	6-20 zł.	5-70 zł.	6-20 zł.	9-50 zł.	5-70 zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Zatruta atmosfera.

Przez wszystkie zebrania sanacyjne, przez wszystkie przemówienia i przez wszystkie ich rezolucje, przewijają się dwie myśli. Jedną jest emfaticzne zdanie: „my i tylko my“ zdolni jesteśmy „dźwigać“ na swych barkach ciężar odpowiedzialności za państwo. Drugą zaś jest rodzaj wyrzutu, czy nawet zarzutu, że są w społeczeństwie „partijnictwem przeżarte koła“, które nie chcą z sanacją współpracować, a nawet pozwalają sobie na krytykę jej działalności.

Jest w tem oczywiście niekonsekwencja. Bo, jeśli się uważa, że obóz rządzący teraz Polską ma wszystkie potrzebne do rządzenia dane: i program, i doświadczenie, i siłę, i poparcie narodu, i wysokie kwalifikacje przywódców, — to niepodobna zrozumieć, dlaczego ten obóz upomina się o poparcie „partijnictwem przeżartych“, „antypaństwowych“, i nic nie umiejących kół. Ale mniejsza o to. Konsekwencja jest wogóle rzadką cnotą wśród ludzi, a szukać jej tam, gdzie rządzi nie myśl i nie program, ale uczucie, namiętność polityczna, byłoby bezpożyteczną stratą czasu.

Na co innego jednak trzeba zwrócić uwagę. Trzeba odpowiedzieć na te często teraz z obozu sanacyjnego rzucane pytania: — dlaczego społeczeństwo ciągle jeszcze — a mamy wrażenie, że coraz bardziej — odsuwa się od współpracy z obozem sanacji i od aktywnego poparcia jego prac?

M. in. na odbytych w tych dniach zjeździe „Strzelca“ w Warszawie padło to pytanie. Paru mowców wyrzucało społeczeństwu obojętność w stosunku do „Strzelca“, w osobnej rezolucji wyrażono nawet „ubolewanie“ z powodu, że duchowieństwo nie popiera tej organizacji; paru zaś mowców skarżyło się na trudności w pracy robione przez pewną część społeczeństwa. Te same wyrzuty pod adresem społeczeństwa padają na zebraniach innych jeszcze organizacji sanacyjnych, przede wszystkim na zebraniach B. B., a wszystkie „apele“ do ludności o „gromadne“ poparcie B. B. żadnego nie odnoszą skutku. Jeśli się zgłaszają nowi członkowie, to tylko albo zagrożeni przeniesieniem do obcej miejscowości lub emeryturą urzędnicy, albo też „geszefciarze“, którym poparcie B. B. potrzebne jest do interesu. Natomiast śmiało i bez przesady można powiedzieć, że ludzie niezależni trzymają się od organizacji sanacyjnych zdaleka.

Gdzie przyczyna tego zjawiska? Przyczyn jest kilka. Wydaje się jednak, że główną z nich jest swoista atmosfera moralna panująca w obozie B. B.

P. gen. Rydz Śmigły, charakteryzując tę atmosferę, powiedział na zjeździe „Strzelca“ w Warszawie (według „Gazety Polskiej“):

„Nie żądamy od Strzelca, ażeby był Kamedulą“.

Oczywiście, panie generale! I my nie żądamy od Strzelca, żeby był Kamedulą... A sami Ojcowie Kameduli — jesteśmy przekonani — byłiby w niemałym kłopotcie, gdyby do ich furty na Bielanych pod Krakowem zapukała gromada „Strzelców“ z p. jen. Rydz Śmigłym na czele, prosząc o przyjęcie do zakonu.

Ale też nie sądzimy, by głośne wołanie społeczeństwa o umoralnienie atmosfery pa-

nującej w sanacji można było traktować jako żądanie, by i Strzelcy zmienili się w Kamedulów... Katolickie społeczeństwo jest skromniejsze w wymaganiach, niżby wynikało z referatu p. jen. Rydz Śmigłego. Między tem, co jest obecnie w sanacji, a typem kamedulskiego życia, jest jeszcze coś w pośredniku, — jest uczciwość chrześcijańskiego poglądu na świat i moralność w dążeniu do celów. „Glinianki“ Nowaczyńskiego, auto tajemnicze Mostowicza, wizyty u Zdziechowskiego i Dąbskiego, banda Tasiemki, zamordowanie Pocztowskiego przez Czumę, wyczyny bojówki Lokietka itp. — oburzają nie tylko Kamedulę, ale każdego uczciwego człowieka.

Doskonale wiemy, że uczciwe elementy z B. B. boleją nad tym stanem rzeczy. Zdajemy sobie sprawę z ogromu upokorzenia, którego doświadczają w tej chwili, czytając sprawozdania z procesu bandy „Tasiemki“ (sanacyjnego radcy miasta Warszawy), lub dowiadując się szczegółów morderstwa popełnionego w Szczakowie przez sanacyjnego „trybuna robotników“, Czumę. Są jednak bezsilni wobec tego zła. Musieliby bowiem przeprowadzić taką szeroką „czystkę“ w szeregach sanacyjnych organizacji, że toby ich liczebność zredukowało bardzo wydatnie. A ponadto pozbycie się pewnych elementów przez B. B. jest dzisiaj prawie niemożliwe. Jakże bowiem np. pozbyć się takiego Jaworowskiego z Warszawy, który w swym organie („Walka“) bronił morderców śp. Gettera, uderza w strunę pobratymstwa ich broni z pp. Sławkiem i Prystorem?

Już raz na tem miejscu pisaliśmy, że sanacja kieruje w ostatniej instancji „pokolenie r. 1905“, — pokolenie ludzi, dla których żywiołem była rewolucja, więc zdeptanie wszelkiej moralności, tak jednostkowej, jak społecznej. Ostatnie dwa lata utwierdziły nas w tem przekonaniu. A po ironicznej uwadze p. jen. Rydz Śmigłego wydaje się, że się nic na tem polu nie zmieni, i że atmosfera sanacji pozostanie taka, jaką była dotąd, — zatruta przez amoralizm myślenia, uczucia i działania. W. Z.

170 ofiar święta amerykańskiego.

Nowy Jork, 5 lipca. Jak corocznie tak i w tym roku z okazji amerykańskiego święta narodowego wydarzyły się liczne nieszczęśliwe wypadki, których ofiarą padło przeszło 170 osób. Z cyfry tej okrągło 100 osób poniosło śmierć w wypadkach komunikacyjnych, 60 utonęło a reszta zginęła wskutek wybuchu ogni sztucznych, petard i t. p.

Nowy lot dokoła świata

Nowy Jork 5 lipca. Lotnicy amerykańscy Jimmy Matter i Bennett Griffin wystartowali dziś nad ranem o godz. 4 do lotu naokoło świata, celem pobicia dotychczasowego rekordu dokonanego przez dwóch lotników amerykańskich Posta i Gattyego w roku ubiegłym. Matter i Griffin zamierzają lecieć przez Nową Funlandję, Anglię, Holandję, Syberję i Ocean Spokojny. Jak wiadomo, Post i Gatty obłecili kulę ziemską w 8 dniach i 16 godzinach.

PRZED PROCESEM GORGUŁOWA.

Moskwa, 5. 7. (PAT.) „Prawda“ w depeszach własnych z Paryża, donosząc o aresztowaniach wśród komunistów francuskich twierdzi, że aresztowania te są dokonywane w związku ze zbliżającym się procesem Gorgułowa.

Świadkowie obciążają bandę Tasiemki

DRUGI DZIEŃ ROZPRAW.

Warszawa, 5. 7. (Telef. wł.) W procesie bandy terrorystów, działającej pod wodzą Tasiemki na placu Kercelago jako pierwszy świadek zeznał dzisiaj Soliński. Solińskiego sądziła dintojra terrorystów za to, że miał namówić przyjaciela swego Edelistę by nie zapłacił okupu 500 zł.

— Powiedziano mi, mówi świadek, będziesz karany. „Sąd“ ukarał mnie grzywną 100 zł. Zaczęłam błagać, aby mi darowano, nie miałem tyle pieniędzy, ostatecznie zgodzono się na 50 zł. Przyniosła je nazajutrz żona.

Świadek Siekierka zeznaje, że pod terorem dał „królówi Kercelaka“ Karpińskiemu i Steiworkowi 300 zł. i dwa ubrania.

Świadek Alterman zeznał, że na placu Kercelago handluje już od 27 lat. W roku 1930 poróżnił się ze swoim sąsiadem Szwarcbergiem. Zostałem wezwany, mówi Alterman, przez Steinworfę na dintojre do restauracji. Zostałem tam 4 Polaków i 12 żydów. Nie słuchano moich wyjaśnień, powiedziano mi: musisz zapłacić 800 zł. Ja dla was pieniędzy nie mam, mówię, a oni wyjęli rewolwery i zaczęli grozić. Wreszcie po długich targach skończyło się na 400 zł. Dodatkowo musiałem zapłacić 100 zł. za libację. Szwarcberg zapłacił przy mnie 50 zł.

Prok. Kawczak: Kogo więcej terroryzowano: chrześcijan, czy żydów?

Świadek: Bez różnicy, jednakowo.

Adw. Litauer: Jak to dawno się działo?

Świadek: Od roku 1928. Najpierw na placu pokazali się złodzieje, potem pojawiły się rewolwery.

Adw. Litauer: Czy oni mówili, że działają w imieniu partji?

Świadek: Miałem przeświadczenie, że to Frakcja P. P. S., która ma siłę.

Obrońca: A jak się zachowywała policja?

Prokurator Kawczak protestuje przeciwko

pytaniu, mówiąc, że nie może dopuścić do rozgrywki (?) politycznej na tle procesu. Sąd jednak pytanie dopuścił.

Świadek zeznaje, że policja nie interwenjowała. W komisariacie, kiedy przyszedł tam ze skargą, powiedziano mu: przecież pana jeszcze nie zabito, pan żyje.

Zaciekawienie budzi, znajdująca się w zapieczętowanej kopercie w aktach sprawy lista składek na dzielnicę Frakcji Rewol.

Świadek Fuks mówi, że na listę tę były zbierane od straganiarzy przymusowe składki po 5 i 10 zł. Była to składka na Frakcję Rewolucyjną nie od członków partji. Na liście tej podpisany był Tasiemka, a znaleziono ją podczas rewizji u Steinworfę.

Tasiemka zapytany o tę listę przez przewodniczącego oświadczył, że pieniądze żadnych nie wymuszano.

Handlarzowi Regenowi banda kazała zapłacić najpierw za pozwolenie nabycia budki, a później na „oblanie“ stragana. Karpiński przesładował go stale żądaniem haraczu, a gdy go nie otrzymywał, groził rewolwerm i przykładał go Regenowi do piersi. Było mu jednak tego jeszcze mało, dlatego postawił Regenowi tuż obok konkurenta. Gdy się Regen poskarżył, urządzono w restauracji dintojre, w której brał udział Tasiemka. Regen musiał zapłacić 50 zł. Gdy zanosilo się na wiec komunistyczny na pl. Kercelago i kupcy w obawie awantur sprzątały stragany, banda przesładowała ich za to, wymysłając im cynicznie: oóż to, mówili, wy też jesteście komunistami?

Adwokat Lewin: Jaką rolę odgrywał Tasiemka w dintojrze?

Świadek: Siedział przy mnie w restauracji trochę pijany. Mnie do głosu nie pozwolono dojść. Krzyczano tylko, żebym zapłacił. Na placu Kercelago Tasiemka był stale.

W Lozannie jeszcze spór trwa.

STANOWISKO POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTW

Lozanna 5. 7. (PAT.) Włochy, Belgja i Japonja są za przyjęciem propozycji w sprawie ryczałkowej spłaty 2 miliardów marek. Anglja sprzeciwia się projektowi spłaty należności niemieckiej w 10 ratach rocznych, ponieważ w ten sposób może być utrudniona spłata kredytów zamrożonych, których znaczna część znajduje się w rękach W. Brytanji i Stanów Zjednoczonych.

Co się tyczy Francji, to pozostaje ona przy porozumieniu, osiągniętym dnia 2 lipca, wykazując w ten sposób swój znaczny wysiłek w dziele osiągnięcia pomyślnych wyników konferencji. Francja proponuje, by Niemcy spłaciły ryczałkowo sumę 4 miliardy marek, co jest zdaniem delegatów francuskich korzystnym rozwiązaniem dla Niemiec, ponieważ skreśla ono w ten sposób spłatę około 30 miliardów z tytułu odszkodowań. Natomiast rozłożenie należności niemieckich na raty roczne opzwoliloby uwolnić finansową politykę Rzeszy z pod bezpośredniej kontroli państw wierzycielskich.

„Kieszenie mamy jeszcze puste“

Lozanna 5 lipca. Rózkowania między poszczególnymi delegacjami, które wczoraj utknęły na martwym punkcie — po powrocie Herriota z Paryża ożywiły się na nowo. O godz. 9 rano udał się Herriot w towarzystwie ministra skarbu Germain Martina i podsekretarza stanu Benneta do Mac Donalda, gdzie odbyła się rozmowa trwająca blisko dwie godziny. Po odejściu delegacji francuskiej przybyła do Mac Donalda delegacja niemiecka w osobach kanclerza v. Pa-

pena, ministra spraw zagranicznych v. Neuratha i ministra skarbu hr. Scherina-Krosigka.

Opuszczając Mac Donalda, Herriot odmówił udzielenia przedstawicielom prasy jakichkolwiek wyjaśnień. Jedyne minister skarbu Germain Martin uśmiechając się, oświadczył:

„Kieszenie mamy wprawdzie puste, ale jesteśmy pełni nadziei“.

Jak slychać, podczas rozmowy z Mac Donaldem premier Herriot wypowiedział się przeciw dalszym ustępstwom na rzecz Niemiec. Po południu odbyły się nowe rozmowy Mac Donalda z delegacją francuską, a później z delegacją niemiecką. Nie jest wykluczone, że po tych rozmowach odbędzie się wspólne posiedzenie delegacji francuskiej z niemiecką pod przewodnictwem Mac Donalda.

Lozanna, 5 lipca. Po przerwie obładowej delegacja niemiecka powróciła do hotelu Beau Rivage i ponownie odbyła z Mac Donaldem dłuższą rozmowę. Opuszczając hotel delegacja niemiecka oświadczyła, że nie jest pewnym, czy konferencja zakończy się we czwartek, jak to ogólnie przypuszczano, ponieważ w rozmowach nie osiągnięto jeszcze porozumienia. Po delegacji niemieckiej Mac Donald przyjął delegację francuską z premierem Herriotem na czele, który dziś obchodzi 60 rocznicę urodzin.

Lozanna, 5 lipca. Jak z kół delegacji francuskiej donoszą, podczas dzisiejszej rozmowy z Mac Donaldem premier Herriot oświadczył, że w całej pełni podtrzymuje żądania francuskie wyrażone w ostatniej propozycji a specjalnie co do sumy ryczałkowej w wysokości 4 miliardów marek w złocie.

450 do 500 kalorii wprowadzisz do organizmu po spożyciu 100 gramów „ANTONETEK“. Pomyśl poważnie o swoim zdrowiu Fabryka pierników ANTONI ROTHE, Kraków, ul. Sławkowska 20.

O czym piszą inni?..

Prof. Krzyżanowski przeciw polityce walutowej Banku Polskiego.

Prof. Krzyżanowski ocenia w „Czasie” bardzo krytycznie sprzedaż złota przez Bank Polski dla zakupu zagranicznych dewiz. Zjawisko stałego topnienia złota w Banku Polskim jest istotnie niepokojące. Zwracaliśmy na to w naszym dzienniku parę razy uwagę. Potwierdzenie naszej krytyki przychodzi z tak niepodejrzanej strony, jak prof. Krzyżanowski.

„Nadmierzono — pisze krakowski ekonomista — wyczerpanie środków stabilizacji kursów naszej waluty prowadzi do tego, że w pewnej chwili Bank Polski straci wszelką możliwość oddziaływania na kurs i że odbudowa naszego zapasu złota i dewiz, która przecież musi stanowić cel polityki rządu i Banku Polskiego stanie się wielce utrudnioną. Zresztą dalsza sprzedaż złota stanowi niebezpieczeństwo popadnięcia w błędne koło. Bank zaspakajając obecny popyt za dewizami mimowolnie dostarcza środków tezauryzacji złota i dewiz, ponieważ część zwracana jest w tym celu nabywana, a sprzedaż złota zwiększa niepokój i brak zaufania, przyczyniając się tym sposobem do powiększenia w dalszym ciągu odpływu dewiz z Banku Polskiego.

Rząd i Bank Polski znajdują względnie najlepsze, czyli najmniej bolesne rozwiązanie sytuacji walutowej, jeżeli jasno uprzytomnią sobie wielkie niebezpieczeństwo ograniczeń dewizowych, dalszego zadłużania się i dalszej sprzedaży złota”.

„Z praktyki własnego życia”.

Sanacyjna „Walka” (organ p. Jaworowskiego i jego „Fracji Rewolucyjnej”) najbardziej w świecie bierze morderców śp. Gettera w obronę.

„Moralnym — pisze — winowajcą fali teroru, czy się to komu podoba, czy nie podoba, — historycznie biorąc, — jest zawsze głupota, zachłanność i brutalność burżuazji, na którą masy robotnicze odpowiadają przejawami głębokiej rozpaczki”.

Więcej bandycki terror w warszawskiej rzeźni miejskiej jest przejawem „klasowego” ruchu „robotniczego”... Nie dość na tem. Lękając się że mordercy mogą zawisnąć na szubienicy, próbuje „Walka” obronić ich przed nią apelując bezczelnie do pp. Sławka i Prystora.

„Mamy nadzieję — pisze „Walka” — że p. premier Prystor i pan prezes klubu BBWR, Sławek z praktyki własnego życia pamiętają, że pierwsze szubienice na masy robotnicze mają dziwnie atrakcyjny wpływ. Stają się one relikwiami i sztandarami. Szubienice są niezmiernie plenne. Mężczyźni rodzą męczenników. Szubienice rodzą szubienice”.

Nie wiemy, co panowie Sławek i Prystor z tem zrobią. Naszem zdaniem zaś wystąpienie „Walki” jest obelgą dla tych przywódców sanacji.

Socjaliści walczą z „klerykalizmem”.

Prasa socjalistyczna zaczyna coraz częściej wołać o „postępowe” prawo małżeńskie. Ostatnio jakiś adwokat, nazwiskiem Zbikowski, pisze w „Robotniku”:

„Stwierdzić należy i napiętnować pewnego rodzaju sabotaż sfer konserwatywno-klerykalnych, które już od 6 lat starają się usposobić nieprzychylnie opinię społeczną do zagadnienia ślubów cywilnych. Słynne odezwy biskupów, oraz uchwały zjazdów katolickich są wymownym dowodem tej kontr-akcji, tej próby utrzymania Polski na poziomie średniowiecza i zachowania przez kler na przyszłość olbrzymich dochodów z tytułu dokonywania odnośnych obrzędów ślubnych.

W imię praworządności, w imię poszanowania zasad Konstytucji i praw człowieka i obywatela musimy w dalszym ciągu prowadzić walkę o śluby cywilne”.

Ten niski sposób zwalczania katolickich postulatów w sprawie ustaw małżeńskich kwalifikuje umysłowość naszych panów socjalistów bardzo dosadnie.

Dokoła sojuszu polsko-niemieckiego.

„Czas” zajmuje się przytoczoną wczoraj przez nas wiadomością o porozumieniu wileńskich konserwatystów z junkrami wschodnio-pruskimi i pogłoskami o gotowości pewnych czynników do ustępstw na rzecz Niemiec Hitlera.

„Niedorzeczność tej plotki — pisze „Czas” — jest zbyt oczywista, aby się nią poważnie zajmować, jeżeli więc prasa opozycyjna odgrzewa ją obecnie, opatrując tendencyjnymi komentarzami, może to być tylko dowodem, albo jej niesłychanej naiwności, albo gorszącej zlej wiary. Niestety!

Trudności budżetowe rządu Herriota.

Powodem przeciągania się konferencji w Lozannie jest między innymi i to, że premier francuski musi raz po raz wyjeżdżać do Paryża, by bronić swego programu budżetowego. Program ten polega na zastosowaniu wielkich oszczędności i uchwaleniu nowych podatków, gdyż zaoferuje się na ogromny niedobór budżetowy. Minister Palmade oświadczył, że na rok 1933 przewiduje niedobór w wysokości 6,9 miljarda franków.

Rząd opracował więc plan finansowy, który parlament uznał za pilny i zaczął zaraz rozpatrywać. Ale w toku prac nad tym planem okazało się, że dotychczasowa większość, popierająca Herriota, waha się głosować za nim.

Co do nowych podatków, to z tem byłoby jeszcze pół biedy. Rząd chce sięgnąć do nowych źródeł dochodów i liczy na stosunkowo niewielką sumę 1,6 miljarda franków. Oczywiście podatki te godzą w kieszenie wielu obywateli, ale przeważnie bogatych, więc ich sprzeciwu nie robią wielkiego wrażenia.

Gorzej jest z oszczędnościami. Rząd chce zaoszczędzić 2,6 miljarda i to przeważnie na wojsku. Mianowicie zgóra 1,4 miljarda franków przypada na oszczędności w dziedzinie obrony kraju. Naturalnie nikt nie myśli sięgnąć tej sumy z żołdu szeregowców lub pensyj oficerów. Obecna się suma przeznaczona na zakupno sprzętu wojkowego, budowę dróg wojkowych, fortyfikacje, okręty wojenne etc. Budżet wojkowy był dotąd tak okazały, że można w nim istotnie poczynić duże oszczędności. Czyżż tak wielkie, to inna sprawa. W każdym razie rząd Herriota zamierza postąpić zupełnie inaczej niż nasza większość sanacyjna, która najspokojniej obcina głodowe płace inwalidów lub emerytów, a zato wszystkie pozycje budżetu Min. Spraw Wojsk. i fundusze dyspozycyjne uważa za nietykalne.

Lewica francuska zgodziła się uogólnie na zmniejszenie wydatków w dziedzinie obrony narodowej. Natomiast oszczędności na placach urzędniczych, a w szczególności na pensjach emerytów i wdów po poległych, które powtórnie wyszły za mąż, wywołały wśród posłów

radykałnych ostre sprzeciw. Posłowie radykalni nie chcieli przyjąć na siebie odpowiedzialności za uchwalenie niepopularnych ustaw. Komisja finansowa zmniejszyła w pierwszym czytaniu proponowane oszczędności o tak poważną sumę, że Herriot oświadczył, iż rząd takiego planu przyjąć nie może. Wobec tego Herriot prosił komisję o ponowne przedyskutowanie projektu.

W przeddzień wczoraj Herriot przybył na posiedzenie grupy radykałów społecznych i obszernie a szerzej przedstawił ciężką sytuację budżetową. Wypowiedział się stanowczo przeciw zaciąganiu pożyczek, oświadczając, że woli upaść niż zaciągać pożyczki. Przeciwników oszczędności wezwał do zgłoszenia własnego planu finansowego, bo kto tego nie czyni, nie ma prawa zwalczać planu rządowego.

Słowa Herriota zostały przyjęte oklaskami. Ale w tymże dniu w Paryżu 8 tysięcy b. kombatantów protestowało bardzo gwałtownie przeciw zmniejszaniu ich poborów, a podobne stanowisko zajmują organizacje urzędników i emerytów. Posłowie lewicowi będą więc musieli albo zaprzestać oklaskiwania premiera, albo porzucić nadzieję, że będą ich oklaskiwać wyborcy, ci mianowicie, którym zagraża rządowy projekt oszczędności.

W ciągu najbliższych paru dni sytuacja musi się wyjaśnić. Jeżeli nacisk organizacji kombatantów i urzędników będzie bardzo silny, jeśli posłowie lewicowi nie zechcą głosować za projektem rządowym, to Herriot będzie musiał podać się do dymisji. Mógłby wprawdzie uzyskać poparcie niektórych grup prawicowych, zwłaszcza centrum republikańskiego p. Tardieu, ale ta grupa jest trochę zaniepokojona wielkimi oszczędnościami kosztem armji, a zresztą nie zamierza podtrzymać gabinetu, w którym nie jest reprezentowana i który opiera się na chwiejnej większości.

Być może jednak, że tym razem Herriot zdoła jeszcze dzięki swej wymowie i osobistym pertraktacjom pozyskać wahających się radykałów zwłaszcza, jeśli zgodzi się na duże poprawki w swym projekcie finansowym.

Antyfeministyczny senat.

(Korespondencja własna)

Paryż w lipcu.

Starzy panowie z pałacu Luksemburskiego debatowali znowu nad sprawą przyznania praw politycznych Francuzom. Trzeba przyznać, że kwestja ta wywołała w czełgódnym zebraniu siwych głów niemałe roznamietanie; sędziwi senatorzy skakali sobie do oczu niezemłodziej zaciętrzewiona, spierając się o „za” lub „przeciw”. A na trybunach wyjątkowo licznie obsadzonych dnia tego przysłuchiwały się obradom przedstawicielki płci pięknej, które pp. senatorzy uważają za tak niebezpieczne dla instytucji republiki we Francji.

Od 9 lat walczy się naprzemian w Izbie Deputowanych i w Senacie francuskim nieśmiertelna kwestja przyznania praw wyborczych kobietom. Parlament dał się już przekonać rzecznikom feminizmu, Senat obala jednak za każdym razem uchwałę parlamentu. Sędziwi obrońcy republiki boją się równouprawnienia politycznego kobiet, choć w życiu prywatnym pełni są galanterji i uznania dla kobiet, którym przyznają zresztą wielkie zasługi i enoty.

Po długich i zawilgłych debatach zdecydował

ta druga ewentualność wydaje się bliższą prawdzie; prasa opozycyjna szuka broni przeciwko rządowi wszędzie, gdzie ją znaleźć może, a że przytem cierpi interes na rodowy i państwowy, o to nie troszczą się panowie opozycjoniści, albo też w swem zaślepieniu nie widzą szkody jaką wyrządzają...“

Dobry sobie ten „Czas”... Przyznaje, że przez te pogłoski „cierpi interes narodowy i państwowy”, i winę za to zwała na „opozycję. Czy zamiast oburzać się na prasę opozycyjną nie należało raczej zażądać od tych polskich czynników, które tu wchodzą w grę, kategorycznego zaprzeczenia pogłoski? Sądźmy, że tak!

Kiedy się pojawiły w prasie opozycyjnej wyjątki z pamiętników Stresemanna i Diamanda o rozruchach w Berlinie w roku 1926 prasa rządowa milczała. Milczała także, kiedy „Słowo” zaczęło lansować myśl sojuszu polsko-niemieckiego”. Milczy wreszcie, kiedy „Vossische Zeitung” (nie żaden z polskich dzienników) doniosła o rozmowach konserwatystów sanacyjnych z hitlerowskimi junkrami.

Istotnie „cierpi na tem interes narodowy”. A żeby nie cierpiał już więcej, wystarczyłoby proste, jasne i kategoryczne zaprzeczenie zainteresowanych czynników sanacyjnych. Czemuż więc tego nie robią?

się wreszcie Senat na przyznanie kobietom praw wyborczych, ale tylko w wyborach do ciał komunalnych, i na tem koniec. Nic nie pomogły argumenty „feministów”, wskazujących na to, że kraj tak postępowy, jak Francja jest jedynym bodaj w Europie, gdzie kobieta nie korzysta z równych praw politycznych obok mężczyzny.

Aby zrozumieć stanowisko Senatu, trzeba wyeliminować tutaj pojęcie „konserwatywności” nie o to chodzi bowiem. W rządzie przeciwników reformy wyborczej znajdują się nietylko prawnicy w Senacie, ale — i przede wszystkim — radykali, najliczniejsza frakcja radykalna — radykali grupy Herriota. 150 głosów tej frakcji przy 302 członkach Senatu wogóle, padło prawie w całości na niekorzyść równouprawnienia kobiet.

Ciekawe są argumenty, jakie wpłynęły decydująco na stanowisko większości senackiej. Otóż — jak twierdzą przeciwnicy emancypacji politycznej Francuzek — kobiety we Francji są żywiołem ulegającym wpływowi „klerykalizmu”, a zatem przedstawiają one jako wyborca niebezpieczeństwo dla istnienia republiki takiej, jaka istnieje we Francji. Chodzi tu o kobiety na prowincji, nie w wielkich miastach ani w Paryżu.

„Republika zoetalaby zagrożona w swym bycie — mówił senator Tissier (radykał) — gdyby kobietom przyznano prawa wyborcze. Nie narażamy na ryzyko doświadczeń historii naszego kraju. Jeśli kobiety dostaną do rąk kartki wyborcze, jutro znikną z tych ław przedstawiciele parlamentaryzmu republikańskiego”.

Taką opinię wydał na serjo sędziwy senator. A argument tego kalibru działa zawsze nieodparcie i nieomylnie na Senat, który uważa się za najwyższego strażnika i obrońcę republikaństwa i instytucji republikańskich. Izba, w której głos mają młodzi, może sobie pozwalać na eksperymenty reformy, ale Senat, w którym rządzi głos doświadczenia, czuwa bacznie nad bezpieczeństwem istotnym czy urojonem republiki i nie da się przekonać syrenim nawoływaniom „zielonej młodzieży” z Izby. Każdy premier francuski wie z własnego doświadczenia, jak niebezpiecznie jest zażądać z senatem w kwestjach, które uchodzą za godzące w byt republiki. Tardieu przewrócił się przeciw w Senacie o ten skropuf, gdy chciał przeprowadzić pewne koncesje i ustępstwa na rzecz tego skrzydła swojej większości, które uważano za „klerykalne”.

To też rząd obecny i premier Herriot zajęli w tej kwestji bardzo ostrożne stanowisko. Oficjalnie rząd nie wyraził swej opinji ani za

Czy bojkotować Gdańsk?

Już parokrotnie wskazywaliśmy na szereg zygawkowatych posunięć w naszej polityce wobec Gdańska, które doprowadziły do tego, że ani nasze stosunki z Gdańszczanami nie są lepsze ani nasza pozycja w sporach z Gdańskiem na terenie międzynarodowym nie jest silniejsza.

Walczyliśmy przez szereg lat o prawo utrzymania polskiej dyrekcji kolejowej, w Gdańsku, by nagle postanowić przenieść ją do Torunia i to po liście p. Ziłhna, co mogło robić wrażenie, że wycofujemy dyrekcję na wezwanie Senatu gdańskiego.

Protestowaliśmy przeciw wizycie okrętów, niemieckich w Gdańsku, by w końcu doczekać się tego, że przybyły w oznaczonym terminie i wszystko odbyło się według życzeń niemieckich. A p. komisarz generalny Papee wyjechał z Gdańska, choć kto wie, czy nie lepszym byłoby pozostanie na placówce i zmuszenia oficerów niemieckich do złożenia przepisanych wizyt a tem samem uznania i podkreślenia praw zwierzchniczych, jakie Polska posiada w Gdańsku.

Rzuceno niedawno hasło bojkotu Gdańska spotkało się z odważną krytyką ze strony narodowego „Kur. Warszawskiego”. Dziennik ten, niepodejrzany o germanofilizm, przypomina, że Niemcy mieliby znakomity argument za włączeniem Gdańska do Niemiec, gdyby zdołali udowodnić, że Gdańsk jest nam niepotrzebny i że go nie wykorzystujemy.

„Bojkot — pisze „Kur. Warszawski” — stanowiliby dla naszych przeciwników najpomysłniejszy program, jaki nakreślić możemy. Niczego więcej nie mogą oni pragnąć, jak tylko likwidacji wszystkiego co tam mamy, zerwania wszelkich praktycznych stosunków i stworzenia moralnego chińskiego muru między Gdańskiem a Rzeczpospolitą. Zmiana formuły prawnej jest wówczas tylko kwestją czasu”.

„Kur. Warszawski” oświadcza się więc za bojkotem kasyna w Sopotach, ale równocześnie za wzmocnieniem placówek polskich w Gdańsku.

Sprawa poruszona przez „Kur. Warszawski” jest zagadnieniem bardzo skomplikowanym. Na leży przypuszczać, że inicjatorzy bojkotu Gdańska nie mają na myśli stałego bojkotu, lecz tylko do chwili, gdy Gdańsk zmuszony bojkotem przyjmie warunki polskie. Ale z drugiej strony jest rzeczą widoczną, że bojkot Gdańska przez Polaków nie zrujnuje Gdańska, bo Niemcy mogą w trójnasób wynagrodzić Gdańskowi ubytek gości z Polski, skierowując tam swych turystów, urządzając masowe kongresy, dając zamówienia firmom gdańskim etc.

Podaliśmy wczoraj, że w czerwcu wywieźliśmy przez Gdańsk ćwierć miliona ton węgla. Zarobek firm gdańskich był z pewnością poważny, a rząd nasz wcale nie zamierza zaniechać wykorzystywania portu gdańskiego ani cofnąć zamówień dla Stoczni Gdańskiej. Jak się to wszystko godzi z hasłem bojkotu?

Organ „sanacyjny” o poście „sanacyjnym”.

Ostatni numer „Przełomu” rozprawia się z pos. Marjanem Dąbrowskim w sposób rzadko spotykany wśród członków jednego stronnictwa i jednej „ideologii”.

Organ „sanacyjny” odzywa się o poście „sanacyjnym” w takie słowa:

Cham w awangardzie, rajfur z przedniej straży czarnej sołni (!), rozsądnik zgnilizny i degeneracji.

O „Tajnym Detektywie” pisze „Przełom”, jako o

„rozgłośni, z której na całą Polskę wylewa się cuchnąca ciecz kryminału, morgi, domu publicznego, handlu żywym towarem, przemysłowca, zbrodni seksualnych, narkomanji”.

W końcu „Przełom” woła, by odebrać Dąbrowskiemu mandat, a jego samego odsyła do... lunaparuru.

Prosimy P. T. Abonentów o rychłe uregulowanie prenumeraty za miesiąc

lipiec.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

ani przeciw projektowi reformy wyborczej. Taktyka rządu podyktowana została instynktem samozachowawczym i chęcią nienarządzania się Senatowi. Tak więc Francuzki będą nadal z woli Senatu niepełnoprawnymi obywatelami swego kraju.

Na ziemiach Rzeczypospolitej

Ojciec św. o zadaniach parafji.

Z okazji Zjazdu Katolickiego w Kępnie, ks. kardynał prymas Hlond, otrzymał od Kardynała Sekretarza Stanu Pacelli pismo, w którym kardynał donosi o radości Ojca św. na wieść, że przedmiotem referatów i obrad tego kongresu jest sprawa ożywienia życia parafjalnego. Ojciec św. pragnie — czytamy w liście kard. Pacelli — by parafjanie byli ściśle zespoleni ze swymi pasterzami, by pilnie uczestniczyli w nabożeństwach parafjalnych dla pogłębienia swego życia wewnętrznego, by się w obrębie parafji uzupełniało religijne wykształcenie ludu i młodzieży, by parafje miały wielką troskę o godność Domów Bożych, by współdziałały ze swymi pasterzami nad podtrzymaniem wiary i obyczajów, by rozbudowywały ka tolickie dzieła miłosierdzia chrześcijańskiego a wreszcie, by pielęgnowały ów „zmysł kościelny”, którego naturalnymi przejawami są szczer a pobożność, nieskalane obyczaje, aktywność katolicka i czynne miłosierdzie chrześcijańskie”.

XII zjazd katolicki w Kępnie.

W Kępnie odbył się w ub. sobotę i niedzielę XII Zjazd Katolicki, który zaszczylił swą obecnością Ks. Prymas Hlond, witalny entuzjastyczny przez tysiączne rzęsy wiernych. Ks. Prymasa przyjęto w sobotę po południu oficjalnie na rynku, gdzie zgromadziło się duchowieństwo, przedstawiciele władz, stowarzyszenia katolickie ze sztabami i publiczność. Otwarcie Zjazdu nastąpiło w sali Strzelniczej. Wstępne przemówienie wygłosił prezes archidiecezjalnej Ligi Katolickiej prof. dr. Gankowski, a po odczytaniu depesz i listów, oraz listu Sekretarza Stanu Kardynała Pacelli'ego ks. M. Skonieczny wygłosił referat p. t. „Parafja jako część składowa organizacji Kościoła”. Po referacie zakończono obrady. Wieczorem w sali Sejmiku Powiatowego obradowała Sekcja Duszpasterska, na której wygłosił referat ks. prał. dr. Rolewski na temat: „Proboszcz jako organizator i sternik życia religijnego parafjan”.

Odnaczenie prof. Lehr-Splawińskiego.

Bułgarska Akademia Naukowa na ostatnim swym posiedzeniu dorocznym wybrała w poczet swych członków korespondentów m. in. dr. Lehr-Splawińskiego, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Zjazd SMP we Włocławku.

Pod wysokim protektoratem Ks. Biskupa Radońskiego w ubiegłą niedzielę, 3 lipca, odbył się doroczny Zjazd delegowanych katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej żeńskich i męskich diecezji włocławskiej. Z rana po zbiórce i raporcie związkowym delegacji SMP diecezji włocławskiej złożyli wieniec na pomniku poległych, poczem w uroczystym pochodzie udali się na nabożeństwo w bazylicę katedralną. Po nabożeństwie w sali kinoteatru „Polonia” odbyło się plenarne wspólne posiedzenie delegatów obu związków, a popołudniu obrady oddzielnie związków męskich, oddzielnie żeńskich. Wieczorem w kinoteatrze „Polonia” odbyła się piękna akademja.

Coraz większy rozwój SMP i fakt przenikania idei tych związków do społeczeństwa starszego, pozwala z ufnością patrzeć w przyszłość i budzi nadzieję, że jesteśmy na drodze prawdziwego duchowego odrodzenia. (KAP.)

Zaginął bęben.

Nie dawno donosiliśmy o rozgoryczeniu tanowskiego tygodnika „Hasło” z powodu zaginięcia instrumentów muzycznych kapelmistrzowi orkiestry kolejowej w dzień imienin marsz. Piłsudskiego i na przyjęcie kombatanów włoskich. Redaktor sanacyjnego tygodnika mógł być rzeczywiście rozgoryczonym, gdyż instrumenty znalazły się na zjeździe Hallerczyków.

O podobnym wypadku donosi „Piast” z gminy Trzciana w pow. bocheńskim. Oto „urząd gminny otrzymał polecenie, ażeby ogłosił w sposób praktykowany we wsi, że dnia 26-go czerwca przybędzie instruktor, który będzie zakładał „Związek strzelecki”. Naczelnik gminy dał wóznemu polecenie, aby ogłosił to przed kościołem w niedzielę, gdy ludzie będą wychodzili z nabożeństwa.

Kiedy ludzie mieli wychodzić z kościoła, wóznym wszedł do kancelarii gminnej, aby zabrać bęben, którym miał zwoływać ludzi. Ku wielkiemu swojemu zdumieniu zauważył, że szyba w oknie jest wybita, a w kancelarii brak bębna.

Nie udało się ogłoszenie o zebraniu założycielskim „Strzelca” i nikt na zebranie nie przyszedł. Natomiast wiadomość o ukradzeniu bębna rozeszła się natychmiast pomiędzy ludnością i wywołała wielką wesołość. Opowiedano sobie na ten temat różne kawały”.

OOO

ZATRULI SIĘ WIEPRZOWINĄ. Dyrektor szkoły powszechnej w Fordonie koło Bydgoszczy, 67-letni Jan Broos, oraz jego rodzina, po spożyciu mięsa wieprzowego ulegli zatruciu strychninami. Po przewiezieniu do szpitala Broos zmarł, reszta osób walczy ze śmiercią.

Indywidualne zniżki kolejowe przy powrocie z uzdrowisk

Poniżej podajemy warunki korzystania z t. zw. indywidualnych zniżek uzdrowskich dla kuracjuszy, powracających z uzdrowisk. Kuracjusze i letnicy, wybierający się na lato, winni we własnym interesie zachować poniższe informacje.

Przy powrocie z uzdrowisk krajowych mogą kuracjusze korzystać z 50 proc. zniżek taryfowych za przejazd w I, II i III klasie pociągów osobowych i pośpiesznych. Ulgi te stosują się tylko w tym wypadku, gdy odległość danego uzdrowiska od stacji powrotnej wynosi co najmniej 100 km. Celem otrzymania zniżki „uzdrowskiej” należy uprzednio nabyć w zarządzie odpowiedniego uzdrowiska, względnie w komisji zdrojowej czy klimatycznej lub w zarządzie gminy odpowiednie zaświadczenie Związku Uzdrowisk Polskich. Zaświadczenie to w postaci specjalnego blankietu, zawierającego musi potwierdzenie, że dana osoba przebywała w uzdrowisku w celach leczniczych lub wypoczynkowych, bez przerwy, co najmniej 10 dni. Z zaświadczeniem tem, należy zgłosić się w kasie biletowej na dworcu, która wydaje żądany bilet ulgowy ze zniżką 50 proc.

Ulgi „uzdrowskowe” stosuje się przy powrocie z uzdrowisk położonych w następujących miejscowościach: a) w ciągu całego roku: w woj. krakowskim: Bukowina (st. kol. Poronin), Bystra (st. kol. Wilkowiec-Bystra), Jaszczurówka (st. kol. Zakopane), Krynica, Poronin, Rabka (st. kol. Rabka lub Chabówka), Szcawnica (st. kol. Nowy Targ lub Stary Sącz), Zakopane, Żegiestów Zdrój i Żegiestów Wieś (st. kol. Żegiestów lub Żegiestów Zdrój), Czorsztyn (st. kol. Nowy Targ); w woj. lubelskim: Naleczów (st. kol. Naleczów lub Sadurki); w woj. lwowskim: Hołosko Wielkie (st. kol. Lwów), Iwonice i Truskawiec-Zdrój; w woj. poznańskim: Inowrocław, Lecznicza Ubezpieczalni Krajowej pod Obornikami (st. kol. Oborniki), Miłowody (st. kol. Oborniki), Smukała (st. kol. Bydgoszcz); w woj. stanisławowskim: Jaremcze, Tatarów i Worochta; w woj. śląskim: Bystra w pow. bielskim (st. kol. Wilkowiec-Bystra), Jastrzębie Zdrój, Jaworze, Ustroń (st. kol. Ustroń i Polana), Wiśła; w woj. tarnopolskim: Zaleszczyki; w woj. warszawskim: Ciechocinek, Otwock, Rudka (st. kol. Mrozy);

b) corocznie w okresie od 15 maja do 31 października: w woj. białostockim: Druskieniki; w woj. kieleckim: Busko (st. kol. Kielce, Jędrzejów lub Szezucim), Czarniecka Góra (st. kol. Nieklan), Ojców i Pieskowa Skala (st. kol. Kraków lub Olkusz), Sołec (st. kol. Kielce, Jędrzejów lub Szezucim); w woj. krakowskim: Biała (st. kol. Nowy Targ), Biały Dunajec, Czarny Dunajec, Jabłonka, Lipnica Wielka oraz Orawka i Lipnica Mała (st. kol. Czarny Dunajec, Jordanów lub Chabówka), Jordanów, Jurgow, Rzepiska, Lapszanka, Dursztyn, Niedzica, Łapsze Niżne, Kacwin (st. kol. Nowy Targ, Czarny Dunajec, Foronin lub Zakopane), Kościeliska (st. kol. Zakopane), Kręcienko (st. kol. Nowy Targ lub Stary Sącz), Krzeszowice, Maków Podgórski (st. kol. Maków), Marcinkowice, Muszyna, Piwniczna, Podwilk i Podszkle (st. kol. Czarny Dunajec lub Raba Wyżna), Porąbka (st. kol. Kęty), Raycza, Ryto (st. kol. Ryto lub Piwniczna), Swoszowice, Witów (st. kol. Podczarwone lub Zakopane), Wysowa (st. kol. Grybów lub Gorlice), Zawoja (st. kol. Maków), Zubrzyca Górna i Zubrzyca Dolna (st. kol. Czarny Dunajec lub Raba Wyżna), Zubzuche (st. kol. Poronin), Łomnina Zdrój (st. kol. Piwniczna); w woj. lubelskim: Kazimierz nad Wisłą (st. kol. Puławy); w woj. lwowskim: Horyniec, Lubień Wielki, Nienarów (st. kol. Rawa Ruska lub Jaworów), Rymaków; w woj. pomorskim: wszystkie miejscowości położone nad morzem w pow. morskim (wszystkie te miejscowości położone są przy stacjach kolejowych z wyjątkiem Karwi i Kawięskich Błot, dla których stacją kol. jest Krokowa, oraz Rozewia i Tupadef, dla których stacjami kol. są: Łowicz, Swarzewo, Wielka Wieś i Hallerowo), Czerniewice (st. kol. Stawki), Kartuzy; w woj. poznańskim: Powidz (st. kol. Gniezno); w woj. stanisławowskim: Deiatyn, Ditek, Dora, Hrehenów, Hryniawa, Jamna; Kosów; Stary Kosów i Kutry (st. kol. Kolumbia, Zabłotów lub Śniatyn Załucze), Korczyn (st. kol. Synowództwo Wrzno), Morsztyn, Mikuliczyn, Osmoła i Podlute (st. kol. Brośnów lub Rożniatów Krechowice), Skole, Tuchla, Zelemianka, Żabie (st. kol. Worochta); w woj. śląskim: Goczałkowice, Istebna (st. kol. Ustroń), Moszczenica; w woj. tarnopolskim: Okopy św. Trójcy (st. kol. Iwanie Puste).

Z całego świata.

Echa katastrofy „Georges Philippar’a”

W czasie katastrofy parowca „Georges Philippar” przy wybrzeżach Somali, niecodzienną odwagą odznaczył się pewien Polak, Olewski, który z narażeniem własnego życia ratował tonących. Po katastrofie zamierzano Olewskiego odznaczyć odpowiednim orderem. Okazało się jednak, że bohater jechał na gapę. Odstawiono go przeto pod eskortą do Marsylii, gdzie został skazany na tydzień więzienia, wykupienie biletu okrętowego i kosztą procesu. Olewski nie małej pieniądze, (suma wynosi 10 tysięcy franków) odsiedzi karę pieniężną. Ogólnie przypuszczają, że któryś z uratowanych przez niego pasażerów, zapłaci za niego potrzebną sumę. Niestety dotychczas nikt się jeszcze nie zgłosił.

Ocalenie dwóch lotników niemieckich.

Cała prasa niemiecka w obszernych depeszach z Australji opisuje ocalenie dwóch lotników niemieckich, Bertrama i Klausnera, którzy przed 7-iu tygodniami zaginęli w czasie lotu z Indji Holenderskich do Australji, straciwszy w czasie burzy nad oceanem orientację. Lotnicy wylądowali na kontynencie australijskim, gdzie znaleźli się przez tubylców na statek, po którym błąkali się od dłuższego czasu bez żywności. Zaalarmowane władze australijskie w Windham wysłały ekspedycję w poszukiwaniu samolotu. Obaj lotnicy byli zupełnie wyczerpani i wycieńczeni głodem, gdyż głównym pożywieniem ich przez dłuższy czas były wyjątkowo ślimaki.

Liczba morderstw w New-Yorku wzrasta

Statystyka oficjalna wykazała, iż w r. 1931 popełniono w Nowym Jorku 489 morderstw, wówczas gdy w r. 1930 — 420, w r. 1929 — 357, a w r. 1928 — 330 morderstw. Jak wynika prztem ze spraw sądowych, większość przestępców składa się z młodych ludzi płci obojga w wieku od 16 do 21 lat. Największą przeszkodą w zwalczaniu przestępczości, na jaką natrafia policja i władze śledcze w Ameryce, jest wyzyskanie przez świat przestępczy wszystkich nowoczesnych środków komunikacji, jak np. auto i aeroplan, oraz informacji, jak np. radio, telegraf, telefon.

TYDZIEŃ SPOŁECZNY WE FRANCJI. Do

roczny tydzień społeczny w Lille, poświęcony zagadnieniom chwili bieżącej, za temat główny wszystkich konferencji i odczytów mieć będzie: „Nieład w ekonomji międzynarodowej a myśl chrześcijańska”. Tydzień ten rozpocznie się w dniu 25 lipca uroczystą Mszą św., którą odprawi biskup Lille, kardynał Lienart. Równie uroczyste nabożeństwo w dniu 31 lipca zakończy ten tydzień, który, wypełniony aktualnymi tematami, napewno wzbudzi zainteresowanie wśród ludzi pracujących społecznie. (KAP.)

CHOROBA STALINA. W Moskwie rozeszły się pogłoski o ciężkim zachorowaniu dyktatora sowieckiego, Stalina. Nie ukazywał się on ostatnio od dwóch tygodni, mimo, że w tym okresie zapowiedziana została jego obecność na wszechzwiązkowym zjeździe związku młodzieży komunistycznej. Stan zdrowia Stalina podobno jest tak poważny, że lekarze zalecili mu pozostanie w domu pod opieką lekarską. Stalin znajduje się obecnie w tem samym sanatorium w Gorkach pod Moskwą, w którym umarł Lenin.

OFICEROWIE SOWIECCY ZBIEGLI DO RUMUNJI. Donoszą z Tiginy, że onegdaj przepłynęli Dniestr dwaj oficerowie armji sowieckiej w pełnym uzbrojeniu, którzy oddali się w ręce rumuńskiej straży granicznej. Podczas przesłuchania oświadczyli oni, że nie mogli wytrzymać dłużej nędzy, panującej w Sowietach.

Mały Zygmunt obronił kobiety przed bandytami.

Warszawskie piśma donoszą o niezwykłym wypadku, jaki wydarzył się w miejscowości letniskowej pod stolicą, w Legionowie. Oto w nocy na wille, zamieszkałą przez kilka rodzin letników, napadło kilku rabusiów. W willi były same kobiety i dzieci. Bandyci ograbiliby doszczętnie całą wille, gdyby nie bohaterski czyn 10-letniego Zygmunta Biłskiego, który słysząc wołanie: „bandyci” — wybiegł na taras i trzymając w ręku flobert, zaczął strzelać do bandytów. Na ogłos strzałów zbudziły się mieszkańcy sąsiednich willi, wobec czego napastnicy rzucili się do ucieczki. Kilka kobiet podczas strzelaniny Zygmunta zemdlalo z przerażenia.

Fałszywe 20-złotówki.

W ostatnich dniach zatrzymano w Warszawie fałszywy banknot 20-złotowy z datą 20 czerwca 1931 r. Fałszykat jest wykonany na papierze odmiennego składu, gatunku i wyglądu aniżeli papier banknotu autentycznego. Zamiast znaku wodnego z podobizną króla Kazimierza Wielkiego, widocznego na marginesie banknotów prawdziwych, znajduje się na fałszyfkacie nieforemna plama tuszczowa. Portret Emilji Plater w medalionie nie wykazuje wyrazistości z powodu złego cieniowania twarzy i włosów. Rysunki zdobnicze, motywy roślinne, kompozycje festonowe i giloszowe są przerywane i miejscami zamazane. Postacie alegoryczne na odwrotnej stronie fałszyfikatu odwzorowane są bardzo nieudolnie. W napisach brak ostrości, linje liter są przerywane i rozlane. W słowie „Dwadzieścia” na odwrotnej stronie banknotu brak jest kreski nad literą „S”. Podpis odmiennie, zniekształcone. Numeracja wykonana jest farbą czarną, podczas gdy na banknotach autentycznych numeracja jest koloru ciemno-granatowego. Cyfry numeru są umieszczone za blisko siebie. Fałszykat wykonany nie udolnie, jest łatwy do rozpoznania.

Ujęcie niebezpiecznego bandyty w Stryju

Ze Stryja donoszą nam: Niejaki J. Zasiłko po odbyciu 3-letniej kary za zabójstwo studenta Wróblewskiego, po wyjściu z więzienia dokonał szeregu włamań kradzieży. Przydybany przez wywiadowców stryjskiej policji stawil im silny opór, ostrzeliwując się z rewolweru. Na pomoc wywiadowcom pospieszili żołnierze. Wywiązała się gęsta strzelanina, w czasie której bandyta został ciężko zraniony. Mimo to, leżąc już na ziemi zdołał wystrzelić do nadbiegających wywiadowców, jednak chybił. Zbrodniarza w stanie groźnym odstawiiono do szpitala.

ROCZNICA KORONACJI CUDOWNEGO OBRAZU MATKI BOSKIEJ OSTROBRAMSKEJ Dnia 1-go i 2 lipca w kaplicy Ostrobramskiej, wspaniale odnowionej, odbyły się uroczyste nabożeństwa z okazji rocznicy koronacji cudownego Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej. Nieszpory i uroczysta Wotywę celebrował Ks. Arcybiskup Romuald Jabrzykowski. Uroczyste nabożeństwa zgromadziły liczne zastępy wiernych u stóp Matki Bożej. (KAP.)

KATASTROFA SAMOCHODOWA KOŁO KATOWIC. W Zawadzu wydarzyła się katastrofa samochodowa. Mianowicie samochód 601 ciężarowy, prowadzony przez szofera E. Nawrockiego z Sosnowca, najechał na furmankę i wskutek zderzenia spadł z jezdni na chodnik, znajdując się o 3 metry niżej. Szofer Nawrocki poniósł śmierć na miejscu. Pozaatem ranni zostali Stanisław i Mieczysław Ordonowie, oraz Kofaciński. Przy furmance zabity został koń.

SKUTKI NIEOSTROŻNOŚCI W KAPIELI. W czasie kąpeli w Warcie małżonkowie Stachowie natrafili na głębie. Stachowa zaczęła tonąć. Mąż pospieszyl jej z pomocą, jednak dostawczy się w wartyki prąd, poszedł na dno. Tonących ratował ogrodnik, znajdujący się na przeciwległym brzegu. Franciszka Stacha po zastosowaniu sztucznego oddechu, zdołała przywrócić do życia, żony zaś jego mimo natychmiastowej akcji ratunkowej, nie uratowano.

OD
DZIS
w kinoteatrze
dźwiękowym
WANDA
św. Gertrudy 5.

Monumentalne arcydzieło filmowe osnute na tle powieści
A. MARCZYŃSKIEGO
STRASZNA NOC
Przepiętny akord miłości i poświęcenia wśród spientonych fal.
W rolach głównych
ADAM BRODZISZ,
ZORIKA SZYMAŃSKA oraz **WASILIEW SIEKIEWICZ**
REŻ. K. MEGLIICKI.
Pieśń marynarzy w wykonaniu chóru DANA. — „Straszna noc” to arcyfilm o koncertowej grze wszystkich aktorów snujący przed widzem nieodpartie piękno folkloru na tle sinej toni Bałtyku.
Ponadto w programie najnowszy tygodnik Foxy. — Początek seansów o godzinie 5, 7 i 9:10, w niedzielę o godzinie 3 pop. — Ceny miejsc zniżone. — Sala centralnie chłodzona i wentylowana — Program 43.

W Sobotę dnia 2 lipca o godz. 3 pop. W niedzielę dnia 3-go lipca o 11:30 przed południem
Poranki Filmowe **KLUB BEZDZIETNYCH** W rolach głównych **Werner Fütterer,**
ELGA BRINK Ceny miejsc od 49 gr.

Zgon wielkiego poety litewskiego.

Przed kilku dniami zmarł jeden z największych poetów, jakich wydał naród litewski, — ksiądz Jan Maczulis-Maironis. Jan Maczulis-Maironis urodził się w r. 1867 w maj. Pasadrawy, parafii szydłowskiej. Uczęszczał do gimnazjum w Kownie w latach 1873—83, a w latach 1884—88 do żmudzkiego seminarjum duchownego. W latach 1888—92 studiował w akademii duchownej w Petersburgu, w r. 1892—94 rozpoczął wykładać w kowieńskim seminarjum duchownym, a następnie w przeciągu 15 lat od r. 1894—1909 wykładał w akademii duchownej. Na stanowisku rektora kowieńskiego seminarjum duchownego zmarły pozostawał w przeciągu 23 lat i jednocześnie w przeciągu 10 lat wykładał w uniwersytecie kowieńskim.

Do pracy literackiej Maironis przystąpił będąc jeszcze studentem. Ogółem ukazało się 5 tomów jego prac, z których za najlepsze uznano liryki. W dziedzinie poezji litewskiej Maironis stworzył osobną szkołę. Zmarły był wielkim patriotą.

Prasa litewska poświęca zmarłemu poecie artykuły wstępne, w których podnosi jego wielkie zasługi dla dzieła odrodzenia Litwy i literatury litewskiej.

„Lietuvos Aidai“ nazywa go piewą odrodzenia narodowego i państwowego, który jak Wajdelota starożytny chodził po całym swym kraju i wygrywał na kanklach. „Rytas“ pisze: „Maironis jest pierwszym poetą — piewą narodu litewskiego, który jeszcze na długo przed wojną światową w swym poemacie „Młoda Litwa“ przepowiedział niepodległość Litwy“.

Kino.

Z kln krakowskich.

Kino „Wanda“ wyświetla najnowszy polski **dzwiękowiec morski**, pt. „Strasza noc“, osnuty na tle powieści popularnego p. A. Marczyńskiego. Tem akcją jest morze, pokazane nam przez reżysera K. Meglickiego w całej okazałości. Bohaterską parę dramatu tworzą pp.: Żorika Szymańska (rybaczka) i A. Brodzisz (marynarz). Dużo ładnych i oryginalnych pociągnień obserwujemy w grze p. Sikiewicza (czarny charakter). Najlepsze z całego filmu są zdjęcia morza i wybrzeża, bardzo mile oglądane przez tych zwłazacza widzów, którzy w tych kryzysowych czasach nie mają za co nad morze wyjechać. Za to w kinie, za parę groszy, mogą napawać się do syta pięknem polskiego Bałtyku.

Groźne piękno morza, a właściwie oceanu, oglądamy również na ekranie kina „Uciecha“ w amerykańskim filmie pt. „Ludzie morza“, którego akcją toczy się na pełnym oceanie w drodze z Hawanny do Rio de Janeiro. Warto zobaczyć kulminacyjny punkt akcji: wyreżyserowaną z rozmachem scenę burzy morskiej i ratowanie tonącego statku. Centralną figurą w zespole aktorskim tego filmu jest dobroduszny olbrzym, George Bancroft, znany nam z kilku filmów J. Sternberga, jak: „Ludzie podziemi“ i „ju“.

Kino „Apollo“ przedstawia nam bieżącą dotychczas niemiecką aktorkę charakterystycznie-komiczną, Dolly Haas, w szampańskiej komedii wielkowiejskiej pt. „Karjera Dolly“. — Oprócz łobuzerskich figlów, pełnej temperamentu i humoru, Dolly, dominuje w tym filmie taniec i piosenka. Do powodzenia całości przyczynia się solidna reżyserja R. Litwaka, który z całym powodzeniem zdołał przyswoić sobie kunszt reżyserjski takich sław, jak: Rene Clair, W. Thiele itp. Kto chce zatem pośmiać się bez trudu, niechaj spieszy do kina „Apollo“.

Kino „Świt“ wznowiło „Don Kichota“ z popularnym Pat'em w roli tytułowej. Nieodłączny zaś jego towarzyszy — Patachon występuje w roli jego giermka. Nieśmiertelne dzieło Cervantesa, zrecenzje przeniesione na taśmę filmową, pozwoliło komikom duńskim na ukazanie się w głębszych, niż dotychczas, rolach, które też interpretują z dramatycznym zacięciem. Doborowy program uzupełnia kapitalna komedijka z życia rezerwistów w Ameryce pt. „Flip i Flap w wojsku“, wywołująca huragan śmiechu na widowni. (A.I.)

Ruch wydawniczy.

GAZETA LITERACKA. Ostatni numer „Gazety Literackiej“ (Nr. 10), zawiera na wstępie ciekawe artykuły Władysława Wolerta i Zofji Wolertowej o A. Dygasieńskim. Redakcja w ten sposób pięknie uczciła 30-letnie rocznicę śmierci wielkiego pisarza. Karol Ludwik Koniński polemizuje racjonalnie z wywodami p. St. S. Witkiewicza („Rozmowa z niedźwiedziem“) dalej: Tadeusz Szantoch daje silnie zarysowaną i prawdziwą sylwetkę Leona Wyczółkowskiego („Dąb nad Wisłą“), a St. S. Witkiewicz zamieszcza swoje uwagi o intuicji. W dziale Teatru numer ten przynosi recenzje W. Góreckiego i L. Skoczyłasa z ostatnich premier w krakowskim teatrze: Rostworowskiego „U mety“ i Waśkowskiego „Makryny“, a w dziale pla-

Wallace Beery oraz siedmioletni Jackie Cooper zachwycili świat w filmie „Czemp“ reżyserji King Vidora.

Paavo Nurmi o sobie.

TAJEMNICA SERCA NURMI'EGO *).

(Copyright, 1932, The Associated Press of Great Britain Ltd. Wszystkie prawa zastrzeżone we wszystkich krajach włącznie z Finlandją, Szwecją i Norwegją. Przekład w całości, lub też częściowo wzbroniony).

I. Niedawno zapytywano mnie, gdzie znalazłem eliksir, który umożliwił mi dokonywanie w ciągu dwunastu lat wyczynów, które zadziwiają cały świat.

Ludzie nie mogą wprost uwierzyć, że rokrocznie zwyciężam moich młodszych współzawodników, że przykładem moim pobudzam ich do zadości i podniecam ich wyobraźnię. Trudno im jest pojąć, że biegacz może utrzymywać się na szczycie przez przeciąg czasu dłuższy od lat 10-ciu.

Kiedy przedsięwzięłem moją drugą podróż do Ameryki — w roku 1929 — i nie byłem wtedy w tak dobrej formie, jak za pierwszym razem, nazwano mnie „starym Nurmi“. Skoro jednak później biegalem znów lepiej, niż w dniach mej młodości (myślę o moim rekordzie światowym na przestrzeni 2 mil angielskich, a także o mojem zwycięstwie nad moim najgroźniejszym współzawodnikiem, jennym Finnam) — wtedy mówiono znów, że odmłodniałem i wszyscy byli tem zdumieni.

Świat orzekł, że kryją się w tem jakieś czary.

Otóż gotów jestem zdrzec zasłonę i odsłonić wszystkim tajemnicę mojej dobrej formy. Przedewszystkiem jednakże chciałbym wyjaśnić, że „stary Nurmi“, którego Amerykanie widzieli przed trzema laty, nie był wcale stary. Byłem tylko przemęczony i zeszytniałem od ostrych wiatrów zimowych. Późniejsze biegi wykazały jasno, że tak było.

Gdy młody człowiek usłyszy stukanie starości do swych drzwi, wtedy przychodzi koniec atlety. Pewnymi symptomami tego stanu są: niechęć do ćwiczeń i wysiłków oraz wznastające zamilowanie do komfortu. Atletka zaczyna myśleć, że w gruncie rzeczy walka o palmę pierwszeństwa jest czemś odpowiedniem jedynie dla dzieci i młodzieży, gły tymczasem czołwiek dojrzwały uważa za rzecz bezcelową obciążanie się takim wysiłkiem.

Powodem tego wszystkiego jest stopniowy zanik elastyczności i zdolności napięcia sił. — Zgodnie z prawem natury człowiek, który osiągnął wiek 26 lub 27 lat, doszedł już do pełnego rozkwitu fizycznego. Jednakowoż okres ten może być przedłużony, choć tylko przez stosowanie jednej jedynej metody — wielkiej dbałości o ciało. Spieszę oświadczyć, że tajemnica mego trzymania się w formie kryje się w starannej i właściwej opiece, którą otaczam swe ciało.

Każdemu wiadomo, że im częściej metal jest nagrzewany, tem kruchszym się staje. — W pewnym sensie możnaby powiedzieć, że to samo zjawisko możemy też obserwować u atlety, który przy każdym ćwiczeniu i przy każdym zawodach rozgrzewa się silnie i bardzo się poci. Tylko niektórzy atleci mogą unikać w pewnej mierze tego przegrzania, między innymi pływacy i łyżwiarze, którzy nigdy nie pocą się tak silnie, jak np. biegacze.

To tłumaczy nam, dlaczego norweski cham-

styki czytamy ciekawą polemikę T. Sz. z G. Mehofferem o „Procesji“ tegoż artysty w kościele Najśw. Marii Panny w Krakowie, oraz wnikliwą recenzję z ostatniej wystawy. W dziale recenzji spotykamy się z oceną „Symboliki „Wesela“ St. Cywińskiego i „Zmierzenia“ feztyszów“ (o nowe oblicze współczesnej poezji polskiej). B. Karpackiego. W rubryce „Echa“ zapozna się czytelnik z bojową postawą redakcji, która oczyściła już atmosferę swego pisma. Numerem tym zamyka redakcja rok pracy swojej. Życzyć jej należy dalszej wytrwałej pracy dla kultury naszego miasta.

pión łyżwiarz, Oscar Mathiesen, był w stanie przebiec 500 metrów w 43 sekundy, pomimo ukończonych 40 lat, i czemu mój ziomek, Clas Thunberg, pomimo swoich lat 35, potrafił na tym samym dystansie zdobyć światowy rekord amatorski, przebywając 500 metrów w czasie 42.6 sek.

Tabela rekordów światowych na średnie i długie dystanse zawdzięcza wiele budowie mego ciała, a szczególnie moim silnym organom wewnętrznym.

Moje serce wytrzymało cudownie najcięższe wysiłki. Muszę prosić Einsteina o wybaczenie mi, ale serce moje może porównać jedynie z osią maszyny, będącej w wiecznym ruchu (perpetuum mobile), która oczywiście wcale nie istnieje. „Oś“ ta często gęsto była straszliwie przeciążona pracą, ale tryby jej nigdy nie przegrzały się zanadto, a metal nie wykazał nigdy symptomów pęknięcia, czyli — aby wyjaśnić moją przenośnię — serce moje nie rozszerzyło się nadmiernie, a kłapy sercowe nie wykazują również wcale niedokładności w swem działaniu. Aby uniknąć wszelkich niespodzianek, dwa razy do roku polecam zrobić zdjęcie roentgenowskie mego serca. Ostatnio dokonano takiego zdjęcia dnia 3 grudnia ub. r.

Serce moje w pewnym kierunku jest o 10 mm dłuższe, w przeciwnym kierunku o 10 mm węższe od serce zupełnie normalnych ludzi w moim wieku; poza tem nie widać w niem nic niepospolitego lub nadzwyczajnego. Zupełnym nonsensem są sensacyjne raporty o tem, jakoby serce moje rozszerzyło się do tego stopnia, że jest trzy razy większe od normalnego.

Nigdy nie brałem żadnych lekarstw na serce. Jedyным zabiegiem, który stosowałem, aby je utrzymać w zdrowiu, były nasiadówki. Nasiadówka jest dla nerwów serca tem, czem manna była dla Izraelitów. Serce moje nie bije częściej, niż 100 razy na minutę, lub odrobine ponadto po bardzo ciężkich wysiłkach; w spokoju bije 55 do 60 razy na minutę. Często obserwowałem wieczorem, gdy byłem w domu, że bije ono zupełnie zgodnie z cykaniem starego zegara ściennego, który wisi na ścianie mego pokoju.

*) W dniu dzisiejszym rozpoczynamy druk szeregu artykułów światowego rekordzisty biegacza Paavo Nurmi'ego, który opowie czytelnikom o tajemnicy swego powodzenia i utrzymania się w formie. W okresie wakacji i sezonu sportowego artykuły te wzbudzą z pewnością zainteresowanie naszych czytelników. (Red.)

Rzeczy ciekawe.

Revolucja na męskich głowach.

Najnowszą i najgłośniejszą sensacją Anglii jest powrót wieloletniego wygnańca do łańskii... królewskiej. Po piętnastu latach „nieobecności“ i banicji wraca na głowy męskie... słomkowy kapelusz.

Wypadki rozwijały się z błyskawiczną szybkością. W ubiegłą środę pisma doniosły, że książę Walji ukazał się poprzedniego dnia w Shrawsburg w słomkowym kapeluszu. W mrowisku dandysów zakotłowało się nie na żarty. Kto sfabrykował ten pierwszy po latach 15-letni słomkowy kapelusz? Dowiedziano się szybko, że zarówno fabrykantem, jak i projektodawcą tej nowej mody był niejaki Tomasz Olney, właściciel fabryki kapeluszy męskich w Luton. Już nazajutrz o godzinie 9-ej min. 30 rano cały zapas kapeluszy słomkowych z magazynów pana Olneya został wyprzedany. W piątek nadeszły pierwsze telegraficzne zamówienia z Londynu, Manchesteru, Leeds, Birmingham, ba, nawet z Nowej Zelandji. W sobotę fabryka szła pełną parą, a ilość zamówionych słomkowych kapeluszy tylko dla sklepów londyńskich przekroczyła sto tysięcy.

Nowa moda podchwyciona została przez

Anglików w ciągu kilku dni. Prawdopodobnie w ciągu najbliższych kilku tygodni elegancyści młodzieńcy całej Europy przywdzieją wzorem księcia Walji słomkowe kapelusze. Powracający na męskie głowy „banita“ nie jest jednak tym złotym kapeluszem, koloru naturalnej słomy, który pamiętamy z przed wojny. Nowa moda wymaga, by kapelusz był kolorowy, a więc fabrykuje się go z farbowanej słomy. Najbardziej „wzięte“ są kolory mieszane: biały z niebieskim, biały z brązowym, biały z szarym — oto „wynałazek“ p. Olneya. L.

Najbogatsi ludzie na świecie.

Najbogatszym na świecie człowiekiem, jest były minister skarbu Stanów Zjednoczonych a obecny ambasador w Londynie Mellon. Majątek jego obliczają na 10 miliardów dolarów, co stanowi dokładnie 32 część 320 miliardowego narodowego majątku Stanów Zjednoczonych. Mellon dorobił się majątku głównie na przemyśle aluminiowym. Od wielu lat posiada on 80 procent udziału w tej gałęzi przemysłu w Ameryce. O tem, że Mellon jest miljonierem, dowiedziano się wtedy, gdy rozszła się wiadomość o jego zbiorach sztuki, ocenianych na 500 milionów dolarów. Mellon więc gromadząc dolary, prześcignął na tem polu nawet Forda z jego 4 miliardami majątku. Po tych dwóch potentatach finansowych kroczy John Rockefeller, posiadający 3 miljardy majątku, znany fundator licznych zakładów naukowych. Dalsze miejsca na liście bogaczy zajmują milionerzy: król nafty W. G. Sinclair (400 milionów dolarów), król kolei żelaznych F. W. Vanderbilt (350 milionów dolarów), Paine Whitney (450 milionów dolarów), Carnegie (500 milionów dolarów), bankierzy Vincent Astor i J. P. Morgan (300 milionów dolarów), Edward Harkness (330 milionów dolarów) i Edsel Ford, najstarszy syn Henryka Forda (800 milionów dolarów).

Mało natomiast wiemy o bogaczach indyjskich. Władają oni podobno olbrzymimi nieocenionymi majątkami i tak np. hinduski książę Nizan z Heidarabad posiada samych klejnotów wartości 2 miliardów dolarów, złota zaś czystego na 1 miliard. Znany jest również w Anglii ze swych bogactw maharadża z Burdwan „najlepszy płatnik imperjum brytyjskiego“, który tytułem podatku wpłaca do skarbu angielskiego rocznie 6 milionów dolarów. Posiadłości jego bez przepięknych zbiorów pereł złota i diamentów szacują na 3 miljardy dolarów.

Sport.

Mecz piłkarski Francja — Polska.

Francuskie pisma donoszą, iż francuski związek piłkarski rozpatrywał na ostatniem posiedzeniu propozycję Polskiego Związku Piłki Nożnej w sprawie rozegrania w r. 1933 meczu międzypaństwowego Francja — Polska.

Zarząd francuskiego związku zasadniczo zgodził się na tę propozycję, uzależniając ją jednak od możności jednoczesnego zorganizowania spotkania z Czechosłowacją w Pradze.

Wycieczka zagranicznych dziennikarzy sportowych do Polski.

Na ostatniem międzynarodowym kongresie prasy sportowej, który się odbył w Ostendzie w obecności przedstawicieli 28-ku państw, postanowiono nawiązać ściślejszy kontakt pomiędzy państwami, należącymi do związku. W tym celu zarząd zorganizuje szereg wycieczek dzien nikarskich.

Pierwsza z tych wycieczek ma się udać na zwiedzenie Polski.

Równocześnie zarząd postanowił, że jedno z przyszłych posiedzeń zarządu związku odbędzie się w Warszawie.

Największa pływalnia w Europie.

Przed kilkoma dniami odbyło się w Acquaf uroczyste otwarcie nowej największej w Europie pływalni. Pływalnia ta długości 125 m. i szerokości 45 m. zawiera 6.500 m³ przestrzeni i jest wypełniona wodą o temperaturze normalnej 33° Cel. W 2-eh pawilonach pomieszczono przeszło 200 kabin.

W JAKICH KONKURENCJACH OLIMPIJSKICH STARTUJĄ NASI ZAWODNICZY? Nasza reprezentacja olimpijska startuje, jak wiadomo, tylko w nielicznych konkurencjach. Z lekkoatletów Kusociński weźmie udział w biegach na 5.000 i 10.000 m., Heljasz w kuli i dysku, Piawczyk w skoku wzwyż, Siedlecki w 10-boju, Weisówna w dysku pań, Schabińska 80 m. przez płotki.

Wioslarze startują w 3-eh konkurencjach: dwójka bez sternika, dwójka ze sternikiem, czwórka ze sternikiem.

Szermierze biorą udział jedynie w zawodach szablowych.

Fabryka pierników ANTONI ROTHE

w Krakowie ul. Sławkowska 20

oprzejmie zawiadamia, że dla wygody P. T. Zwoleńników jej wyrobów, ustanowiła następujące miejsca sprzedaży, gdzie można nabyć codziennie świeże produkty firmy A. Rothe po cenach fabrycznych:

Marszałkowska —	ul. Batorego 10.
Mól —	ul. Dolne Młyny 3.
Gronner —	ul. Florjańska 57.
Birnbaum —	ul. Grodzka 39.
Owocarnia Podwawelska —	ul. Grodzka 63.
Nowak —	ul. Karmelicka 8.
Piela —	ul. Karmelicka 19.
Klein —	ul. Kościuszki 1.
Osikówna —	ul. Lubelska 3.
Jankowski —	ul. Madalińskiego 11.
„Alma” —	ul. Mazowiecka 5.
Michniak —	ul. Mikołajska 2.
Eisen —	ul. Rakowiecka 19.
Sidorowa —	Plac Słowiański 3.
Birnbaum —	ul. Sarowińska 27.
Kopito —	ul. Starowińska 21.
Sinkowska —	ul. Starowińska 19.
Weiss —	ul. Starowińska 37.
Węglarska —	ul. Starowińska 19.
Kupermann —	ul. Straszewskiego 24.
Selarz —	Plac Wszyskich Św. 11.
Goldberger —	ul. św. Tomasza 11.
Reich —	ul. św. Tomasza 11.
Huppert —	ul. Wiślna 11.
Lück —	ul. Wolska 24.
Atlas —	ul. Zwierzyniecka 18.
Wagschal —	ul. Połockiego 1.
Wolffeller —	ul. Starowińska.
Kwalwasser —	ul. Madalińskiego 11.
Reiss —	ul. Stradom 19.
Kesek —	ul. Wola Justowska.
Rena —	ul. Juljusza Lea 80.

To słychać w Krakowie.

Środa 6: św. Lucji.
Czwartek 7: św. Cyryla i Metodęgo.
Czwartek: wschód słońca o godz. 3.46, zachód o godz. 20.23.

Z POSIEDZENIA KOMISJI DLA SPRAW GAZOWNI MIEJSKIEJ. Dnia 4 bm. w Gazowni miejskiej odbyło się posiedzenie Komisji dla spraw Gazowni miejskiej, na którym po przeprowadzonej poprzednio rewizji ksiąg i przedsiębiorstwa oraz po wysłuchaniu ogólnego sprawozdania Dyrektora Inż. M. Seiferta, udzielono Dyrekcji Gazowni absolutorjum za rok 1931/32.

Mimo ciężkich warunków gospodarczych w roku sprawozdawczym przybyło prawie pół tysiąca nowych odbiorców gazu, a to głównie gospodarstw domowych, które, ograniczając swój budżet domowy, coraz bardziej pozbywają się służby domowej i przechodzą w zupełności na gotowanie na gazie.

W rzucie oka na przyszłość, Dyrektor Gazowni przedstawił plan inwestycji, które rozłożone na szereg lat, powinny być rozpoczęte w roku przyszłym.

WCZORAJSZY NUMER „ILL. KURJERA CODZ.” uległ konfiskacji za wstępny artykuł o sprawach ruskich w godzinach popołudniowych. Potem jednak konfiskata została cofnięta.

MIEJSKIE AMBULATORJUM elektroterapię (lamp kwarcowych i diatermii), mieszczące się w Ratuszu, Plac W. W. Świętych III p. czynne będzie również — przez miesiąc lipiec i sierpień, dwa razy w tygodniu, t. j. w poniedziałek i czwartek. — Godziny urzędowania trwać będą od 5-tej połn. do 7-mej.

WYGASNIĘCIE WŚCIEKLIZNY W 4-ECH DZIELNICACH. Wobec nieporządków w Dzielnicy IX. (Ludwinów), X. (Zakrzówek), XI. (Dębiki) i XII. (Podgórze) Magistrat uchyla zarządzenie wydane dla tych dzielnic w sprawie tłumienia wścieklizny. W dzielnicach zatem wymienionych mogą psy biegać wolno, zaopatrzone w bezpieczne kagańce i marki ewidencyjne. Psy wolno biegać bez kagańca lub marki ewidencyjnej będą łowione przez oprawcę i w ciągu 48 godzin zgładzane.

NA WCZORAJSZYM TARGU placono następujące ceny: mleko niezbiernane 1 litr 20—25 gr., mleko kwaśne 20—25 gr., śmietana słodka 50—60 gr., kwaśna 1.20—1.60 zł., ser zwyczajny 1 kg. 60—80 gr., masło deserowe 2.80—3 zł., kuchenne 2.40—2.50 zł., jaja świeże szt. 7—8 gr., ziemniaki nowe 1 kg. 17—20 gr., buraki ćwikłowe 20—25 gr., marchew nowa cukr. 20—25 gr., cebula nowa 35—40 gr., kapusta biała głowa 25—35 gr., włoska 15—25 gr., kalarepa szt. 5—7 gr., kalafior 25—40 gr., pomidory 1 kg. 3—3.50 zł., groszek lusk. cukr. 1.50—1.80 zł., fasola szparagowa żółta 1.60—2 zł., ogórki szt. 10—15 gr., koper zielony 1 kg. 40—50 gr., wiśnie 0.70—1 zł., czereśnie 1.40—2 zł., truskawki 60—80 gr., poziomki ogrodowe 1.60—1.80 zł., borówki 1 litr 15—18 gr., maliny 0.80—1 zł., agrest 30—80 gr., porzeczki 70—80 gr., kury szt. 3—5 zł., kurczęta para 2.50—3.50 zł., gęś żywa szt. 3—4.50 zł.

ŚMIERĆ W TRAMWAJU. Wczoraj o godz. 11-tej przedpołudniem w tramwaju nr. 3 na rogu ulic Sławkowskiej i Basztowej zasłabł nagle Wojciech Turowski, profesor gimnazjalny, zamieszkały przy ul. Długiej 58. Zawiezony lekarz Pogotowia stwierdził zgon. Zmarły liczył ok. 60 lat.

Kupiectwo krakowskie w dobie kryzysu.

Jeden rys srożącego się obecnie kryzysu gospodarczego jest szczególnie beznadziejny: sytuacja w przemyśle, handlu i rolnictwie nie poprawia się, przeciwnie pogarsza się z miesiąca na miesiąc. Nie trzeba być pesymistą, by ten fakt stwierdzić. Równocześnie maleją wpływy państwa z podatków, gdyż zubożenie ogarnia najszersze masy społeczeństwa. Urzędnik nękanym jest ciągłymi redukcjami pensji, przemysłowiec i kupiec skarży się na brak obrotów, rolnik stoi wobec niebywałego spadku cen, który wprost czyni nierentowną pracę na roli.

Ostatnie obniżki pensyj urzędniczych odbiły się natychmiast ujemnie na interesach kupców krakowskich. Kupujący chcą nabyć towary po tak niskiej cenie, że wyklucza ona prawie zysk kupca. Wprawdzie zaznaczyła się w wyrobach krajowych znaczna niżka cen, dochodząca do 40 i 50 proc. w porównaniu z r. 1930, doszło nawet do tzw. „dzikiej konkurencji” u fabrykantów, chcących wyższyć się swych zapasów za jakąkolwiek cenę — pewnie jednak branza, jak np. papiernicza, objęte kartelem, nie drgnęły w cenach, przeciwnie, projektowały wyższe (branza papiernicza) 10 procentową, jednak nie doszło do tego wobec groźby rządu, że obniży cenę na papier zagraniczny.

Ulgi podatkowe, przyznane przez rząd tym, którzy wyrównają zaległości do 1 kwietnia 1931 r. przy równoczesnym uiszczaniu podatków bieżących objęły mały krąg płatników wobec ogromnego braku gotówki.

Powszechna jest skarga na zbyt wysokie opłaty za prąd elektryczny i gaz. Przy prądzie elektrycznym stawka za zużycie wynosi dla kupców 80 groszy, dla osób prywatnych 60 gr. Byłoby wskazaniem zrównać te stawki, lub wydatnie obniżyć.

Podobnie rzecz ma się z opłatami pocztowymi, których wysokość sprzyja powstawaniu nowego zawodu tzw. frachciarzy, polegających na tym, że frachciarz zbiera zamówienia, listy, przesyłki dla szeregu osób i firm i sam za pewną opłatą je doręcza. Jest to jakby prywatna poczta. Trudnią się tem przeważnie żydzi, których dziennie przybywa do Krakowa w tym celu podobno około 150-ciu z wszystkich pobliskich miast i miasteczek.

Jest to duża konkurencja dla poczty, wywołana zresztą wygórowanymi opłatami pocztowymi.

Mimo tych bolączek i uciążliwych stara się kupiectwo krakowskie popierać **hojnot towarów niemieckich.** Zadanie to jest częstokroć uтрудniane niezrozumieniem u publiczności, która żąda np. towaru niemieckiego i mimo, że istnieje towar polski tej samej dobroci i ceny — nie korzysta z tego i wychodzi ze sklepu.

Obawa przyszłości niepokoi najszersze warstwy społeczeństwa. — Jak się to wszystko skończy? — Jest na ustach wszystkich. Przeżyjemy chwile ciężkie i daj Boże, byśmy z nich wybrnęli szczęśliwie.

Wystawa Leona Wyczółkowskiego.

Pałac sztuki gościł ostatnimi czasy przeważnie wyrabiającą się dopiero i niezdobywaną jeszcze młodzieżą artystyczną — tym razem w progi jego zawitał malarz. Wyczółkowski daje w swej twórczości wielką indywidualność, słowiański rozmach w połączeniu z europejską kulturą, daje nowoczesną sztukę, nie straciwszy w niej siebie samego, swojej prostoty malarzkiej i odrębności sięgającej i doprowadzonej do wysokiego poziomu.

Wystawa nie daje nam niestety poglądu na całokształt twórczości artysty, dobór ekspozycji zostawia wiele do życzenia — nie ulega jednak wątpliwości, że pewne działy, zwłaszcza działy grafiki jest bogato zaopatrzone. Sądząc, że dzieła te w dorobku artystycznym Wyczółkowskiego odgrywa onal że największą rolę. Artysta nie mogąc ostatnimi czasy wskutek słabego wzroku malować, poświęca mu wiele czasu i doprowadza w nim do skończonej perfekcji. Mam zawsze wrażenie, kiedy patrzę na grafiki Wyczółkowskiego, że są to jakieś Napoleońskie podpisy, kładzione na papier ręką zdecydowaną do wydania bitwy, zdecydowaną do stanowienia o losach ludzkości. Podpisy te, w których artysta sygnalizuje powstanie wielkich dzieł, odkrywają nam jego piękną, słowiańską duszę, jego twardy charakter, jego mocarną siłę. Technika grafiki odpowiada zdol-

ności artysty w najwyższym stopniu. Wiele zamiłowania włożył też w plenery. Trzeba wspomnieć, że to właśnie realista Wyczółkowski, niestety jakiś czas pod wpływem Monachium stojący, później niewątpliwie pod wpływem sztuki francuskiej otworzył okno na świat. Przez to okno zajrzał jednak nie słońce obce, ale słońce polskie. To właśnie pozwala stawiać artystę za najlepszego wzór młodym! W obcowaniu z obczyzną kształcał się nie tracił indywidualizmu! Plenery artysty są cudem kolorystycznym, tkwi w nich impresjonizm, przetworzony polską myślą: dają nam one przedmiot we wzrobie artysty, nie widzę abstrakcyjną.

Dobór motywów u Wyczółkowskiego jest nadzwyczaj interesujący, czy to będzie motyw tatrzański, czy wawelski, czy wreszcie motyw ukraiński owiane nastrojem i smutkiem. W portretach artysty czuć wpływ dawnego realizmu, którego się później zarzekał. Jeśli się jednak obok tych portretów patrzy na niezrównaną harmonję barw, widzi się w pełni wielostronność artysty, mistrza we wszystkich kierunkach, nie potępiającego tego, co wczoraj wyrażał a przeżywał wczoraj z entuzjazmem dzisiaj.

Karol Witold.

„Dzień antywojenny” komunistów krakowskich zawiódł zupełnie.

Krakowscy komuniści chcą naprawić fiasko „Dnia Głodnych”, który dnia 1 lipca br. przeszedł bez echa, próbowali swych sił w dniu 3 bm., z okazji zapowiedzianego pochodu „Dnia Antywojennego”. Zdawało się, iż pod tak popularnym hasłem zdołają miejscowi działacze przyciągnąć swoich zwolenników na szumnie zapowiadane zgromadzenie na Placu Szczęśliwym, jednak po przeprowadzeniu przez organ P. P. kilku wyrostków komunistycznych, partja zrezygnowała zupełnie z „licznego zgromadzenia”.

By jednak jaki taki popis urzędzić i nie narazić się władzom na zarzut bezczynności oraz wyludzenia poważniejszych sum od partji, odważniejsi komuniści zdecydowali się na urządzenie „masówki” w godzinach wieczornych dnia 3 bm. pod wzięciem św. Michała. Tu jednak gdy już wszystko przygotowane było do demonstracji organa Wydziału Śledczego P. P. nakryły całą „masówkę”. Wśród kilkunastu wyrostków znaleziono znanego współpracownika dziennika „Naprzód” Joję Rauebergera, lat 27, znanego uczestnika demonstracji P. P. S. Lewicy, na których wznosił okrzyki przeciw P. P. S. jako Socjal-faszystom i Socjal-zdraj-

Zamknięcie komunikacji

W związku z budową ramp dojazdowych do mostu żelaznego Nr 4 na Wiśle w Krakowie, zarządza się z dniem 7 lipca 1932 zamknięcie dla komunikacji kołowej i pieszej prawobrzeżnej drogi bulwarowej między ul. Warzeńczyką a ul. Staromostową oraz ul. Legjonów od ul. Nadbrzeżnej do ul. Rejtana.

Dyrekcja Dróg Wodnych w Krakowie.

SKŁONNOŚĆ DO OTYŁOŚCI
USTĘPUJE!
PRZY REGULARNEM UŻYCIU
SOLI OWOCOWEJ
KARPOSAL
KARPIŃSKIEGO

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.
Środa 6 lipca „Rigoletto” (Gość wystąpią pp: Ada Sari, Wiktor Bregy, Hugo Zathey i Stef. Romanowski).

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Don Kichot” (Pat i Patachon).
WANDA: „Strasza noc” (Adam Brodzisz).
APOLLO: „Karciera Dolly”.
SZUKA: „On i jego siostra” (Własia Burian).
PROMIEN: „Przedzija kochanków”.
ARIA: „Jego malenka” (Janet Geynor).
SŁONCE: „Lynona” (Konrad Nagel).
UCIECHA: „Las Dantelmana” (John Gilbert).

DZIS „RIGOLETTO” Z WYSTĘPEM ADY SARI, WIKTORA BREGY I HUGONA ZATHEYA.
Dzisiaj wieczorem powtórzona będzie melodyjna opera Verdiego „Rigoletto”, w której czołowe partie wykonują światowej sławy śpiewaczka koloraturowa p. Ada Sari, oraz entuzjastycznie przyjęty w niedziele, znakomity tenor opery paryskiej p. Wiktor Bregy. Spasfucilla śpiewaczką ledzie p. Hugo Zathey. Listwa opery poznańskiej, zaś tytułową postać odtworzy p. Stef. Romanowski, który dzisiajjszą operę reżysersko przygotował. W dalszych partiach wystąpią pp: Bodnicka, Wiśniewska, Mazurek; Woźniak; Kruszewski i in. Przy pulcie kapelmistrzowski p. Stef. Barański, kapelmistrz opery katowickiej.

Dr. Miroslaw Gibas
profesor IV. Gimnazjum państw.
im. Sienkiewicza
ur. 1886 r., po długiej a ciężkiej chorobie, opatrzonej św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 5 lipca 1932 r.
Nabożeństwo żałobne przy zwłokach odprawione zostanie we czwartek dnia 7 bm. o godz. 10 w kaplicy na cmentarzu rakowickim, poczem nastąpi eksportacja wprost do grobu, na które to smutne obrzędy Krewnych, Przyjaciół, Kolegów Zmarłego i Znajomych zaprasza
Dyrekcja i Grono Profesorów IV. Gimn. Państw.

Serce tłumy.

Wczoraj przedpołudniem zauważono wielkie zbiegowisko na ul. Pijarskiej, blisko bramy Florjańskiej. Z trudem przecisnąłem się przez tłum, żaden sensacji, i zobaczyłem... wróbla. Mały wróbel, nie umiejący latać, siedział na ziemi i swym wypadkiem wywołał ogólny zainteresowanie. Mnóstwo wróbli z rozgłosnem ćwierkaniem usiłowało przyjąć z pomocą niefortunnemu koledze, lecz bezskutecznie. Wobec tego publiczność uważała za stosowne zareagować. Jakis pan chwycił ptaka i rzucił w górę na ganek. Eksperyment nie udał się. Powtórzył to samo drugi raz i wróbel osiadł na ganku ku niechęci publiczności i... czerezy wróbli. O-

Wyżej przytoczony fakt zdają się być możliwy tylko w Polsce. Jest charakterystycznym dla Polaków ich uczuciowe nastawienie się wobec rozmaitych zjawisk życiowych, choćby tak drobnych, jak wspomniane. Jest w tem uczuciu dużo naiwności dziecięcej, dużo dobrego serca i dużo, dużo wolnego czasu.

Od piątku 1 b. m. „APOLLO” w teatrze świetlnym

Najwesołszy, najrozkoszniejszy obraz. — pełen czarownych melodji, beztrudnego humoru i subtelnego sentymentu, reżyserji i produkcji Bloch — Rabinowitsch.

KARJERA DOLLY

Wytworna szampańska komedia pełna awanturnych przygód miłosnych!
Humor! — Wesołość! — Miłość! — Radość życia!

W roli głównej przebrana lubuzerska

DOLLY HAAS oraz **KURT GERRON, ALFRED ABEL** i w. i.
Wszystko w tym filmie drży i pulsuje namiętnym tańcem pieśni i żywiołowym humorem!
Ceny miejsc już od 60 gr.

Od soboty 2. b. m. „SZUKA” w kinoteatrze

Cały świat już od wielu miesięcy zaśmiewa się z tej przepysanej satyry! — Drugie arcydzieło filmowe po „C. K. Feldmarszałku” ale jeszcze doskonalsze pod względem oryginalności, napięcia i werwy komicznej!

ON I JEGO SIOSTRA

Wspaniała komedia obfitująca w niebywale komiczne i pikantne sytuacje!

Stwarza tu ostatnią, klasyczną najlepszą kreację król humoru — prezydent śmiechu — dyktator komizmu! **Własia Burian** oraz wiosniana — uroczą — rasową — pełną temperamentu wdzięku i figlarności **Anny Ondra**. Najświetniejsze arcydzieło komedjowe, tryskające ogniem życia, wesołością, filrtem — które rozśmieszy do łez każdego! Ceny miejsc już od 60 groszy.

Życie gospodarcze.

Nowy dyrektor Międz. Biura Pracy.

H. B. Butler, który w dniu 1 b. m. mianowany został dyrektorem Międzynarodowego Biura Pracy, brał od początku udział w pracach tej instytucji.

Harold Beresford Butler urodził się 6 października 1883 roku w Oxfordzie. Po ukończeniu kolegijum w Eton. a następnie uniwersytetu w Oxfordzie, został urzędnikiem w angielskim ministerstwie spraw wewnętrznych.

W roku 1917 był jednym z trzech urzędników, którym powierzono organizację ministerstwa pracy, a w roku 1919 został sekretarzem tego ministerstwa.

Podczas konferencji pokojowej w Paryżu, jako generalny sekretarz międzynarodowej komisji pracy, podjął pierwsze kroki w kierunku stworzenia międzynarodowej współpracy gospodarczej. Gdy w roku 1919 zebrała się pierwsza międzynarodowa konferencja pracy w Waszyngtonie, H. B. Butler został jej generalnym sekretarzem. Rok później Albert Thomas mianował go zastępcą dyrektora Międzynarodowego Biura Pracy. W tym charakterze wydał H. B. Butler szereg dzieł z zakresu organizacji pracy w poszczególnych krajach.

Farmerzy amerykańscy pracują ze stratą.

Przebieg koszt produkcji 1 buszla pszenicy w Kanadzie w ciągu ostatnich lat pięciu wyniósł 69 centów, do czego jeszcze trzeba dodać koszty transportu do elewatorów. Tymczasem obecnie giełda w Winnipeg notuje za buszel około 53 centów, przy spadku dolara kanadyjskiego o mniej więcej 13%. Jasną jest więc rzeczą, że farmerzy tak kanadyjscy, jak i amerykańscy sprzedają obecnie zboże z poważną stratą.

Trudne położenie rolnictwa północno-amerykańskiego występuje jeszcze jaśniej, gdy porównamy koszty produkcji pszenicy w Argentynie z przytoczonymi wyżej kosztami Kanady.

Okazuje się, że przeciętnie w ostatnich czterech latach koszt wyprodukowania 100 kg. pszenicy w prowincji Buenos Aires już z dostawą od stolicy (loco wagon) wyniósł 5.43 peso; w najlepszym roku zaś 4.71 peso, a w najgorszym 6.67. Ponieważ cena obecna wynosi około 6.60 peso na giełdzie w Buenos Aires, zatem o ile farmer północno-amerykański pracuje ze stratą, o tyle południowo-amerykański z zyskiem.

Pijemy coraz mniej piwa.

Spożycie piwa w zachodniej Polsce zmniejsza się szybko. Odbiorcy z dnia na dzień ubożeją, a restauracje ogłaszają upadłości. Konkurencja między browarami jest nadal duża, a sprzedaż piwa poniżej kosztów własnych nikt już dziś nie dziwi. Nie ulega wątpliwości, że w roku bieżącym ogólne spożycie piwa napewno nie przekroczy półtora miliona hektolitrow.

STO MILJONÓW ZŁOTYCH ZA JAJA.

W 1931 r. wywieziono z Polski jaj i pierza na sumę około 120 milj. zł. W pozycji tej mieści się wywóz jaj wartości 98 milj. W tym samym okresie wywieziono drobiu żywego za 13 milionów złotych.

Wspaniałym napojem na lato. jest zimna OVOMALTYNA.

Jest ona błogosławieństwem dla dzieci i dorosłych Filiżanka OVOMALTYNY uzupełnia ubytek wody w organizmie wyczerpanym upałem. Zimna OVOMALTYNA działa chłodząco i orzeźwiająco, odświeża przetem stracone sily.

OVOMALTYNE poleca:

Drogerja — Perfumerja — Skład apteczny

Im. św. Teresy

Telefon 188-09

STEFAN HYLE Kraków, ul. Wiślna 6.

Stale na składzie: perfumy, wody kolońskie, pudry, (także na wagę), mydła, kremy wszelkie kosmetyki, szczotki, przybory do golenia, pasty do zębów, puderniczki, farby do włosów, gąbki i rękawice do mycia, zioła, leki, opatrunki, wody mineralne.

Na prowincję odwrotnie za zaliczeniem.

Bank Polski wymienia złoto na dewizy.

W ubiegłej dekadzie Bank Polski, celem uzupełnienia zapasu dewiz, wymienił 20 milj. 94 tys. złota na dewizy, wobec czego zapas złota zmniejszył się o wymienioną sumę i wynosi obecnie 484 milj. 324 tys. zł. Zapas dewiz, zaliczonych do pokrycia, zwiększył się o 1 milj. 818 tys. zł. do sumy 46 milj. 154 tys. zł. Pieniądże i należności zagraniczne, niezaliczone do pokrycia, wykazują wzrost o 1 milion 227 tys. zł., t. j. sumę 112 milionów 333 tys. zł. Portfel wekslowy zwiększył się o 41 milionów 296 tys. zł. i wynosi 670 milj. 986 tys. zł. — Stan pożyczek zastawowych wzrósł o 9 milj. 883 tys. zł. do sumy 124 milj. 120 tys. zł. Inne aktywa wynoszą kwotę 142 milj. 94 tys. zł.,

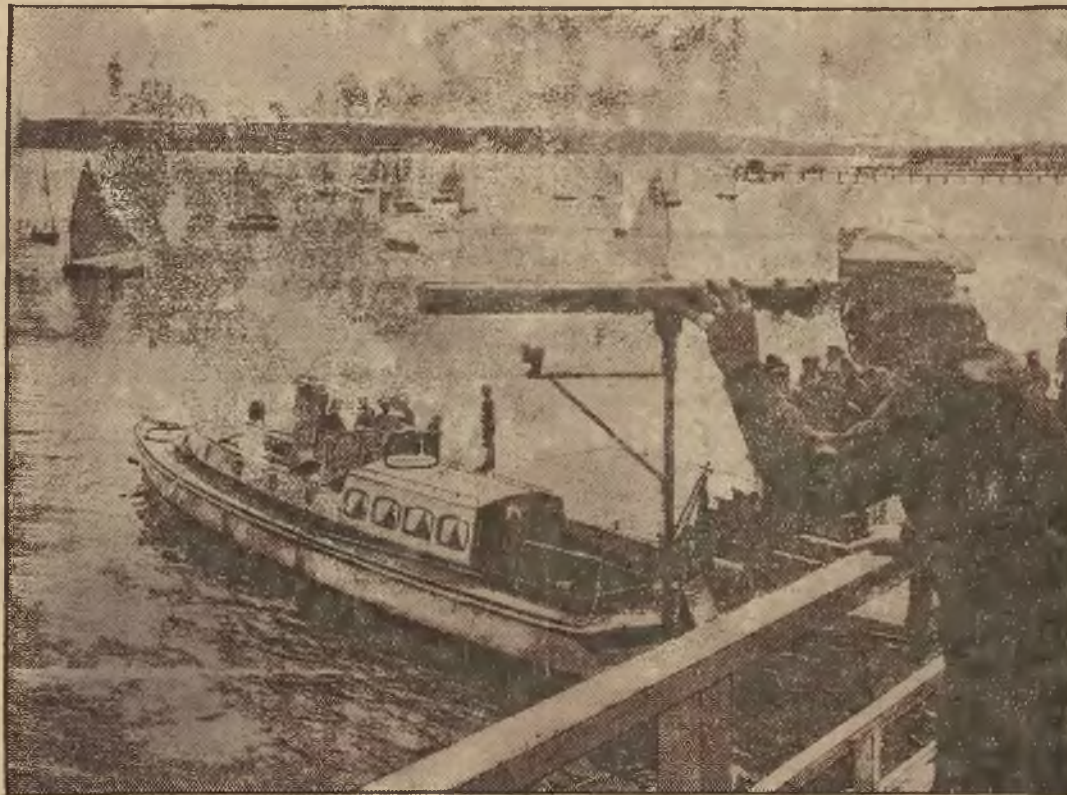
tj. o 23 tys. zł. więcej, niż w poprzedniej dekadzie.

W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań zmniejszyła się o 26 milj. 997 tys. zł. do 130 milj. 209 tys. zł. Obieg biletów bankowych zwiększył się o 58 milj. 482 tys. zł. (1.105 milj. 383 tys. zł.).

Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłącznie złotem wynosi 39,20% (9,20% ponad pokrycie statutowe), pokrycie kruszcowo-walutowe 42,93% (2,93% ponad pokrycie statutowe), wreszcie pokrycie złotem samego tylko obiegu biletów bankowych wynosi 43,82%.

Stopa dyskontowa Banku 7½%, lombardowa 8½%.

Przed „świętem morza“.

W Gdyni odbędzie się dnia 31 lipca t. zw. „święto morza“. Uroczystości podobne są obchodzone w każdym państwie, posiadającym cym dostęp do morza. Jeden z punktów programu takich uroczystości (wyścig żaglówek) przedstawia nasza ilustracja.

Podatki płatne w lipcu.

W miesiącu lipcu płatne są następujące podatki:

1) do 15 lipca — państwowy podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu czerwcem r. b. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przedsiębiorstwa przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

2) do 15 lipca br. — zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw w wysokości kwot wymienionych w doręczonych nakazach płatniczych.

3) do 15 lipca — zaliczka kwartalna na poczet państwowego podatku przemysłowego od obrotu za I kwartał 1932 r. w wysokości 1/5 kwoty podatku, wymierzonego za rok 1931, przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, nieprowadzące prawidłowo ksiąg handlowych oraz przez zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe.

4) do dnia 7 lipca podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wraz z dodatkiem kryzysowym, potrąconym w ciągu czerwcem r. b.

5) do 15 lipca — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notariuszy (ręjontów), pisarzy hipotecznych i komorników w miesiącu czerwcem r. b.

6) do 5 lipca — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 czerwcem r. b. do 20 lipca b. r. — tenże podatek pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15-tu dni lipca b. r.

Nadto płatne są zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w lipcu b. r., tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

FISHARMONJE

SZKOLNE

„Schneider'a“

długość 1 m

szerokość 0.52 m

wysokość 1.12 m

4 oktawowe

syst. ameryk.

po niższej cenie Zł. 650.—

poleca Skład fortepianów

WŁAD. BOLONSKI
KRAKÓW, RYNEK GŁ. 34.

HUMOR.

Zrozumiałe — Dziwna to rzecz, Iks wygrywa zawsze przy grze w karty, a przegrywa stale na wyścigach.

— Nie widzę w tem nic dziwnego, koni nie można przecież tasować.

(Candide).

W teatrze — Jaki pan niekonsekwentny, najpierw obrzucił pan aktora zgniłymi jajkami, a teraz pan go oklaskuje?

— Chcę, żeby się jeszcze raz pokazał, mam jeszcze trzy jajka.

Giełda krakowska.

Kraków 5 lipca. (PAT). 4½% Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. 37 — te same 4%-owe 50.

OFICJALNA GIEŁDA WALUTOWA.

Warszawa 5 lipca. Dolar nienotowany. Dewizy: Belgja 124.15; 124.45; 123.85; Gdańsk 174.4; 174.83; 173.97; Holandia 360.55; 361.45; 359.65; Londyn (31.70; 31.65); 31.83; 31.52; Nowy Jork telegraficznie 8.92; 8.94; 8.90; Paryż 35.06; 35.15; 34.97; Praga 26.37; 26.43; 26.31; Szwajcaria 174.25; 174.68; 173.82; Włochy 45.50; 45.72; 45.23; Berlin 211.80.

KURSA OBLIGACJI.

Akcje: Bank Polski 76 — Lilpop 10 — Starachowice 6.

Pożyczki: 4% inwestycyjna 90—90.50 — 5% kolejowa 36 — 7% stabilizacyjna 46—45.50 — Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. bez zmiany — 4% dolarowa 46.75—48—47.75.

GIEŁDA W ZURYCHU.

Zurych 5 lipca. (PAT). Paryż 20.14½; Londyn 18.19; Nowy Jork 5.12½; Belgja 71.30; Włochy 26.17; Hiszpanja 42.20; Holandia 206.95; Berlin 121.15; Sztokholm 93.50; Oslo 89.75; Kopenhaga 99.25; Sofja 3.72; Praga 15.17; Warszawa 57.45; Białogród 8.50; Ateny 8.25; Konstantynopol 2.45; Helsingfors 7.70; Buenos Aires 115.00.

Giełdowe ceny zboża.

Pszenicą dworska czerwona 28—28.50; żyto dworskie stand. 26—26.50; targowe stand. 25.50 do 25.75; mąka pszenna okr. Krak. gryskowka 44 do 48; 45% 45.50—46; mąka żytnia okr. Krak. 65% 40.25—40.75; mąka żytnia okr. Poznań. 65% 40.50—41 zł.

Tendencja słaba — dowozy małe.

Radio.

Sroda 6 lipca.

Kraków (312.8). G. 11.58 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej, program na dzień bieżący; 12.10 Przegląd prasy; 12.20 Płyty; 12.40 Kom. meteorologiczny; 12.45 Płyty; 15 Kom. gospodarczy; 15.10 Płyty; 15.30—16.05 Transmisje z Warszawy i Wilna; 16.05 Płyty; 16.35—19.15 Transmisje z Warszawy; 19.15 Rozmaitości; 19.30 Program na dzień następny; 19.35 Prasowy Dziennik Radiowy; 19.45 „Skrzynka pocztowa“ — Inż. St. Broniewski; 20—21.55 Transmisje z Warszawy; 21.55 Wiadomości bieżące; 22 Muzyka taneczna z Warszawy; 22.25 Płyty; 22.40—23.30 Transmisje z Warszawy.

Lwów (380.7). G. 15.30 Lwowski kącik harcerski; 15.35 „Frontem ku morzu“; 15.53 „Holandia, kraj wydarty morzu“ — według A. Lewickiej, w opr. Cioci Ady; 16.45 Skrzynka programowa w opr. p. B. Sadowskiego; 19.45 „Pogadanka historyczna“ mgr. St. Sigl i Al. Baumgardten; 22.25 Odczyt w języku angielskim „Pakt Kelloga, wojna i neutralność“ wygł. prof. Un. J. K. we Lwowie, dr. J. Ehrlich.

Warszawa (1411.8). G. 11.58 Sygnał czasu; 12.05 Program na dzień bieżący; 12.10 Przegląd prasy; 12.40 Państw. Instytut Met.; 12.45 Płyty; 13.35 Płyty; 15 Komunikat gospodarczy; 15.10 Pieśń w wyk. Polskiej Kapeli Ludowej; 15.30 Kronika harcerska; 15.35 Chwilka Morska i Kolonjalna; 15.40 Wesoly feljeton dla dzieci; 15.53 Transmisja z Wilna; 16.05 Płyty; 16.35 Kom. dla żegluga i rybaków; 16.40 „Kontr-torpedowiec — uniwersalny okręt współczesnej floty“; 17 Muzyka lekka w wykonaniu orkiestry Filharmonji Warszawskiej pod dyr. K. Wilkomirskiego; 18 Odczyt; 18.20 Muzyka lekka z kawiarni hotelu Europejskiego; 19.15 Rozmaitości; 19.35 Prasowy Dziennik Radiowy; 19.45 „Skrzynka pocztowa rolnicza“; 19.55 Program na dzień następny; 20 Lekka audycja muzyczna w wykonaniu Chóru Al. Zaremby; 20.45 Kwadrans literacki; 21 Recital fortepianowy E. Steinbergera; 21.50 Prasowy Dziennik Radiowy; 21.55 Państw. Instytut Met.; 22 Muzyka taneczna z dancingu „Oaza“; 22.25 Odczyt ze Lwowa; 22.40 Wiadomości sportowe; 22.50 Muzyka taneczna z dancingu „Oaza“.

Katowice (408.7). G. 15.10 Intermezzo muzyczne; 15.30 Kom. Związku Wymalazców; 16.05 Skrzynka pocztowa omówi p. St. Steczkowski; 16.25 Bajeczki Cioci Heli dla dzieci (H. Reutt); 18 Mgr. St. Turski: „Komety i gwiazdy spadające“, Część II-ga; 19.30 Kom. Związku Młodzieży Polskiej; 19.45 Wł. Wyszomirski: „Jak się stwarza niewąrygodne pozory rzeczywistości w filmie“; 22.50 Intermezzo muzyczne; 23 Skrzynka pocztowa w języku francuskim, omówi Dyr. Programów P. R. Katowice — St. Tymieniecki.

Dwie okoliczności — Ależ drogi panie, — mówi lekarz, — pan pije za dużo wódki.

— Nie podobnego panie doktorze, — odpowiada pacjent, — przysięgam, że piję tylko przy dwóch okolicznościach.

— Kiedyż to więc?

— Raz, gdy jem ser.

— A drugi raz?

— Gdy nie jem sera.

Od soboty
dnia 2 lipca
w kinoteatrze

» ŚWIT «

DOM KATOLICKI
Straszewskiego 18.

Wielki film, osnuty na najpopularniejszej i nieśmiertelnej opowieści Cervantesa
P. T.

DON KICHOT Rycerz
posępnego
oblicza

W rolach
głównych **Pat i Patachon**

którzy ukazują nowe zdumiewające głębie swoich talentów. W żadnych dotychczasowych obrazach nie widzieliśmy tego, co zauważyć można w „Don Kichocie“, obraz ten to największy sukces, jaki dotychczas dla kina stworzyli.

Wspaniała ilustracja oskieskiej salonoj.

GENY MIĘSC ZNIŻONE.

Najchłodniejsza sala w Krakowie.

Początek przedstawień w dnje powszednie o godz. 6:30 i 7:30. W niedziele i święta od 8:30

Ujęcie szpiegów litewskich.

Warszawa, 5. 7. (Telef. wł.). Z Wilna donoszą: W dniu 3 bm. w nocy przeszli granicę litewską i dostali się na teren polski w okolicy miasteczka Łozdziej 2 osobnicy w poszarpanych mundurach armii litewskiej. Podali oni, że uciekli z więzienia olidzkiego w czasie przewożenia ich karetką. Gdy przy karetce zlamano się koło, wówczas rzucili się na straż więzienną, rozbroili ją, w następstwie czego udało im się zbiec. Opowiadanie ich wydało się podejrzanym strażnikom polskim, dlatego poddano rzekomych zbiegów bliższemu badaniu. Okazało się, że są to komisarze wywiadu litewskiego, którzy byli skierowani na terytorjum polskie, aby tu prowadzić swą pracę skierowaną przeciwko Polsce wzdłuż pogranicza.

244.857 bezrobotnych.

Warszawa, 5. 7. (Telef. wł.). Według danych Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy liczba bezrobotnych zarejestrowanych w dniu 2 bm. na terenie całej Polski wynosiła 244.857 osób, co w porównaniu ze stanem z poprzedniego tygodnia oznacza spadek o 8.007. Liczba bezrobotnych na Śląsku wynosi obecnie 87.643, co oznacza spadek o 847 w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym.

KATASTROFA LOTNICZA POD RADOMIEM.

W Przytyku pod Radomiem spadł na jednej z ulic w godzinach wieczornych samolot wojskowy. Aparat został rozbity, lotnicy ranni. Bliższych szczegółów narazie brak.

MIN. BOERNER W WILNIE.

Wilno. (PAT). Minister poczt i telegrafów Boerner dokonał inspekcji prac dyrekcji wileńskiej oraz przeprowadził lustrację urzędu pocztowego I. w Wilnie.

Paryż. (PAT). Na kongresie unji światowej Towarzystwa Ligi Narodów w Paryżu wybrano przewodniczącym lorda Cecila a jednym z wiceprzewodniczących sen. dr. Loewenhertza, przewodniczącego delegacji polskiej.

S. p.

Ks. WOJCIECH DUTKOWSKI

były Dziekan bobowski, Kanonik honorowy K a p i t u ł y Tarnowskiej proboszcz w Bruśniku

urodzony w 1849 r. zmarł po długich a ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami dnia 4 lipca 1932 r. w Bruśniku

Pogrzeb odbędzie się we czwartek rano, dnia 7 bm. w Bruśniku.

Konie oczekiwać będą na stacji Bobowa.

Zgromadzenie obywatelskie w Stryju.

Z inicjatywy prezesa „Ligi katol.” p. Zabnieńskiego Ign. emer. mjr. WP. odbyło się w Stryju dnia 3 bm. na boisku „Sokola” Zgromadzenie Obywatelskie przy udziale 1000 osób.

Po zagajeniu Zgromadzenia przez przewodniczącego wicep. Zabnieńskiego zabrał głos sen. Thullie. Mówca zobrazował fachowo obecne stosunki wewnętrzne w Niemczech — oraz niezły stosunek Gdańska, Niemiec i sąsiadów a w szczególności hr. Grawiny do Polski.

Z kolei zabrał głos Ks. poseł Szydelski. Mówca ze znaną swadą podkreślił na wstępie, że stoi na stanowisku Ch. D. którego program jest ściśle oparty na encyklikach papieża Leona XIII. i Piusa XI. Następnie dosadnie skreślił nasze nieszczęśliwe położenie geograficzne, oraz nasze polityczne stosunki wewnętrzne. Podkreślił z naciskiem, że są obecnie w Polsce dwa obozy a to rządowy i opozycyjny. Zdaniem mówcy umiarkowana walka między tymi obozami — spełni misję dobroczynną i wyjdzie na korzyść Państwu, gdyż poddaje pod pewną kontrolę i krytykę społeczeństwa. Lecz walka musi być — zdaniem mówcy — umiarkowana zwłaszcza w okolicach o mieszanej narodowości, z którymi winniśmy dążyć do zgody i pokojowego współżycia dla obopólnego dobra i dobra Rzeczypospolitej Polskiej. Następnie przeszedł mowa do ścisłego rzeczowego zobrazowania obecnego ciężkiego położenia gospodarczego w całym świecie. Potem jednomyślnie uchwalono rezolucję.

Zaznaczyć należy, że obaj mówcy zachowali godną równowagę — nie padło ani razu słowo „Pilsudski”, nie było też najmniejszych zadrażeń w stosunku do przeciwników politycznych.

Strzelanina na ulicach miast niemieckich.

Berlin, 5 lipca. We Frankfurcie nad Menem doszło wczoraj między komunistami a narodowymi socjalistami do ostrej strzelaniny, w toku której jeden z hitlerowców został zabity a drugi odniósł ciężkie rany. Także w Berlinie doszło między członkami obu skrajnie radykalnych partii do krwawej walki, przy czym 3 narodowych socjalistów i jeden komunista odnieśli rany a pewien przechodzień został od zblakanej kuli zabity.

Proces Hitlera i Goebbelsa.

Berlin, 5 lipca. Przed tutejszym sądem rozpoczął się dziś proces przeciw Hitlerowi, jako wydawcy „Voelkische Beobachter”, Goebbelsowi, jako wydawcy „Angriff” i Ahrensonowi, jako wydawcy ulotki — oskarżonym przez „Welt am Montag” z powodu zarzutu kłamstwa. W kwietniu hr. bowiem ogłosił „Welt am Montag” rachunek hotelu „Kaiserhof”, wedle którego Hitler zapłacił za 10-dniowy pobyt w hotelu 4.048 marek. Publikację „Welt am Montag” nazwano oskarżeniem w wymienionych dziennikach narodowo-socjalistycznych, a Ahrens w

ulotce podjęm kłamstwem, za co zostali obecnie pociągnięci do odpowiedzialności sądowej. Na dzisiejszej rozprawie adwokat oskarżonych tłumaczył się tem, że „Welt am Montag” ogłosił nie oryginalny rachunek, lecz duplikat i to jest właśnie oszustwem. Sąd odroczył rozprawę i zarządził wydanie z zarządu hotelu oryginalnego rachunku.

20 RANNYCH W KOSZALINIE.

Berlin 5 lipca. W Koszalinie (Köslin) na Pomorzu doszło wczoraj wieczór do starć między komunistami a narodowymi socjalistami. Starcia trwały do późnej nocy i pociągnęły za sobą około 20 rannych, z których 7 z ranami ciężkimi przewieziono do szpitala.

Berlin, 5 lipca. W Feuerbach pod Stuttgartem doszło podczas demonstracji komunistycznej do krwawych starć z hitlerowcami. Podczas walki 12 osób odniosło cięższe rany. Zażegnana ze Stuttgartu policja zmuszona była do użycia broni palnej, przy czym kilku dalszych demonstrantów zostało poranionych.

Japonja zaanektuje Mandżurję.

KOMISJA LIGI NARODÓW BAWI W TOKIO.

Paryż, 5. 7. (PAT). Lord Lytton wraz z członkami komisji ankietowej Ligi Narodów przybył wczoraj do Tokio specjalnym pociągiem, oddanym mu do dyspozycji przez japońskie ministerstwo komunikacji. Na dworcu delegacja witała go przez przedstawicieli rządu. Cesarz, cesarzowa i cesarzowa-matka udzielili audjencji lordowi Lyttonowi oraz towarzyszącym mu osobistościom. Lord Lytton cierpi obecnie na gorączkę, spowodowaną zaburzeniami żołądkowymi, stan jego zdrowia nie budzi jednak obaw.

Ks. Uszida, który ma przybyć do Tokio dnia 5 bm. a dnia następnego objąć stanowisko ministra spraw zagran. spotka się z lordem Lyttonem natychmiast po przybyciu i przedstawi mu stanowisko Japonii w kwestji mandżurskiej. Książę podkreśli, iż rząd japoński nie może przyjąć projektu uwzględniającego istnienie

Mandżurji jako państwa niezawisłego. Dlatego też Japonja wcześniej czy później zmuszona będzie zająć państwo mandżurskie. W pierwszym tygodniu po objęciu funkcji w ministerstwie spraw zagran. Uszida złoży odnośną deklarację.

SOWIETY UZNAJĄ MANDŻURJĘ.

Charbin. (PAT). Wkrótce ma się odbyć konferencja Sowietów i Man Dzou Go, na której mają być rozstrzygnięte następujące kwestje, tyczące się kolei wschodnio-chińskiej: 1) gruntowne zreformowanie wspólnego zarządu kolei, 2) zmiana taryf kolejowych, 3) przejście ze złoto rubla na srebrny dolar.

Charbin. (PAT). Zarząd kolei wschodnio-chińskiej postanowił z dochodów kolei wyplacić 1 milion złotych rubli rządowi sowieckiemu i 1 milion rządowi Man Dzou Go.

Robotnicy protestują przeciwko zamykaniu fabryk.

Sosnowiec, 5. 7. (Telef. wł.). W dniu 4 b. m. w walcowii hr. Renarda wybuchł strajk robotników, dowiedziawszy się o zamierzonym ucieleniu walcowni, wysłali delegację do zarządu z pytaniem, czy wiadomość jest prawdziwa. Otrzymaawszy potwierdzającą odpowiedź, jednakże bez podania terminu wstrzymania ruchu, robotnicy przerwali pracę, nie opuszczając jednak fabryki. Interwenjowano u inspektora pracy, lecz bezskutecznie. W zakładach Huleczyńskiego od 7 dni robotnicy nie pracują, nie opuszczają jednak fabryki. Strajkującym rodziny donoszą żywność. Delegacja robotników interwenjowała w Warszawie, domagając się kontynuowania ruchu zakładów. Interwencja nie pomogła a zakłady mają być zamknięte.

RUCH KOLEJOWY MALEJE.

Warszawa, 5. 7. (Telef. wł.). Według danych przedwstępnych polskie koleje państwowe przewoziły w maju r. b. 9.702.595 podróży, co w porównaniu z majem r. ubiegłego oznacza zmniejszenie o 23.6 proc. Wpływy polskich kolei państwowych z przewozów w maju r. b. wyniosły 68.853.695 zł. i w porównaniu z kwietniem r. b. zmniejszyły się o 7.2 proc.

So zamknięciu kroniki.

Oddział sądowy dla sporów mieszkaniowych.

Krakowskie Towarzystwo Realności wniosło na ręce prezesa Sądu Apelacyjnego, dra Parylewicza pismo, w którym powołując się na trudności związane z prowadzeniem sporów w coraz liczniejszych sprawach mieszkaniowych, zaproponowały rozwiązanie tego coraz bardziej niepokojącego zjawiska na terenie Krakowa. Propozycje te zostały ujęte w ośm punktów, z których po rozpatrzeniu przez Parylewicza uwzględnił tylko jeden ale zato najistotniejszy. Punkt ten dotyczył utworzenia przy Sądzie Grodzkim jednego osobnego oddziału wyłącznie przeznaczonego dla spraw t. zw. awizacyjnych czyli mieszkaniowo-spornych, czego dotychczas w Krakowie nie było. Prezes Sądu postanowił utworzyć nie jeden ale dwa takie oddziały awizacyjne. Siedzibą ich będzie dotychczasowe pomieszczenie Hali licytacyjnej przy ul. św. Jana, która, jak to już donosiliśmy, będzie od września działać w nowej siedzibie przy starym Kleparzu. Sędziowie do prowadzenia tychże oddziałów są już upatrzeni. (KAD.)

8 bm. początek debaty nad planami finansowymi Herriota.

Paryż, 5 lipca. W kolach parlamentarnych utrzymują, że debata nad projektem ustawy finansowej rozpocznie się w Izbie francuskiej w piątek 8 bm., gdyż liczą się z tem, iż do tego czasu Herriot wróci już z Lozanny.

WIELKA DEMONSTRACJA URZĘDNIKÓW.

Paryż, 5 lipca. Przed budynkiem parlamentu francuskiego usiłowali wczoraj urzędnicy państwowi demonstrować przeciw projektowi ustawy, przewidującej redukcję poborów. Policja rozprędziła demonstrantów, aresztując przeszło 300 osób.

SAMOBÓJSTWO SZEFA DEPARTAMENTU.

Paryż, 5 lipca. Minister emerytur Berthod wchodząc wczoraj do biura szefa departamentu w ministerstwie emerytur Marcellego Lehmana zastał go martwego przy swym biurku. Jak stwierdzono Lehmann pozostał w sobotę wieczór w swym biurze i tam wystrzałem w serce pozbawił się życia. Liczył on 47 lat i był inwalidą wojennym. Przepuszczając, że do tego rozpaczliwego kroku pchnęły go niepowodzenia życiowe.

ZGON BADACZA POLARNEGO.

Sztokholm 5 lipca. W Goeteborgu zmarł dziś w 55 roku życia znany badacz krajów Ameryki Południowej, prof. Erland Nordenskjöld, syn znanego badacza okolic podbiegunowych.

Na letniska wysyłamy kawę, herbatę, kakao konserwy, wszelkie towary kolonialne odwrotną pocztą. Ceny bardzo przystępne

M. JAWORNICKI — Kraków Rynek 44

WYJĄTKOWE CŁA PRZECIW IRLANDJI.

Londyn 5 lipca. Po całonocnych obradach Izba gmin przyjęła dziś nad rano projekt ustawy w sprawie cła wyjątkowych na towary pochodzenia irlandzkiego w brzmieniu niezmienionem. Projekt przyjęty został 223 głosami przeciw 31. Przeciw głosowała jedynie Partja Pracy.

NOWA GOSPODARKA.

Moskwa, (PAT.) Ukazało się rozporządzenie komisarza ludowego zmniejszające o połowę kontyngent mleka i przetworów mlecznych, dostarczonych przez właścicieli na rzecz państwa.

AMBASADOR TURECKI NA ZAMKU.

Warszawa, (PAT.) Dnia 5 lipca o godz. 12.30 P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na Zamku królewskim Ferid Beye, ambasadora tureckiego, który złożył mu swe listy uwierzytelniające. Ambasador turecki wygłosił przy tej okazji przemówienie, w którym m. in. podkreślił uczucia głębokiej przyjaźni, wiążące narody turecki i polski.

NAPAD BANDYCKI W SKAWIE.

Kraków. (PAT.) Nocy ubiegłej kilku nieznanym narazie sprawców wtargnęło do szynku Józefa Goldmanna w Skawie koło Myślenic i po steroryzowaniu rewolwerami domowników, rozbili kasę ogniową, skąd zabrali biżuterję. W czasie napadu wywiązała się obustronnie strzelanina. Zostali ranni Józef Goldmann, oraz jeden z bandytów, który zbiegł. Na miejsce wyjechała Brygada śledcza P. P. i już jest na tropie sprawców bandyckiego napadu.

Moskwa, (PAT.) „Izwestija” w depeszy własnej z Lozanny konstatuje sukces Francji, odwrót Anglii i klęskę Niemiec, która znalazły się wobec odbudowanego frontu b. aliantów.

Dziś i dn następnym w kinoteatrze

„UCIECHA”

Dziś i dn następnym w kinoteatrze

Wspaniały program nowej produkcji 1932.

Dramat z cyklu „Wielkomięskie ulice”, film silnej emocjonującej treści, niezrównanej gry aktorskiej.

LOS DZENTELMENA

W rolach głównych idealni artyści:

John Gilbert, Louis Wolheim, Anita Page, Marja Prevost.

Przedstawienia codziennie o godz. 5, 7, i 9. W niedzielę od godz. 3 popoł.

KAZIMIERZ N. GOLBA.

49

W cieniu wielkiej legendy.

POWIEŚĆ.

—o—

A przecież służyli w nim żołnierze w armii całej najstarsi! A przecież oni jedni bitwy prawdziwe widzieli, nie parad, lecz ognia działowego zwyczajnie! Iluż to z nich Moskwę widziało w płomieniach, iluż pod Lipskiem polskiego brońło honoru? A byli wśród nich i tacy, co na tym samym placu przed Cesarzem Napoleonem szli w defiladzie! Ej, byłaż to defilada! Aż lzy na jej wspomnienie kręcą się w oczach. Jakżeż tym, co widzieli wielkie Wczoraj, patrzeć na marne Dziś?...

Rozumiał coś z tego widocznie cesarzewicz Konstanty, choć na swój sposób rozumiał...

Rozumiał lepiej lud warszawski, który już nieufnie śledził ducha innych pułków, a podchorążych piechoty zgola za belwederskich pretorjan, przepadłych dla siebie, poczytywał. To też sentyment ludu ku grenadierom gwardji głównie się kierował.

Serca bowiem rosły i otucha wstępowała w dusze na widok tych groźnych wosków, co stali, jak żywy mur, wcielenie potęgi i mocy, a przeszłe i przyszłe bohaterstwa wypisane mieli na czołach. Stali, jak wszyscy, w samych mimo zimna mundurach, zziębnięci może i skotniali, lecz dumni i nieugięci. Złociły się w zimowym słońcu miedziane blachy ich czapraków, polśniwały wspaniale nagie ostrza bagnetów. Granatowe kurty z żółtymi obszlęgami, w długich wyciągnięte szeregach, podkreślały

groźną jednolitą harmonję, jaką bila w oczy zastygła w bezruchu ludzka lawina.

Czyżby Wielki książę przyzwał ich tu umyślnie, by im innych pułków świetność pokazać, pułków wiernych, pułków na własną modłę postawionych? Miał-że przed oczy im dowieść, że się przeżyli, że na ich miejsce nowe pokolenie obrońców kraju przychodzi, przez niego dla króla i cara wychowane?...

A jednak dowódca dzisiejszej rewji był generał, który właśnie z nimi, starymi wiarusami, komu innemu krzychał: „Vive l'Empereur!” — za kim innym wpoprzek Europy szedł!

Wincenty hrabia Krasieński!

Wierny Napoleonowi I, wierny Aleksandrowi I, wierny Mikołajowi II!

Nie zdradził nikogo: całe życie służy niezmiennie... jedynce, która ci różni monarchowie przy swoich imionach stawiali!

Tak genialnie nie umieli rozwiązać tego problemu wiarusi z pułku grenadierów gwardji, ani sierżant Szkoły Podchorążych Piechoty — Tadeusz Napoleon Dawidowski.

Dosiadł tedy konia generał — hrabia Krasieński!

Ten sam, co u hrabstwa de Woynów w warcaby grał z księciem Druckim-Lubeckim!

Poznał go zaraz dygocący z zimna w szeregu Dawidowski.

Otoczyła go koleżeńska świta generalów polskich i rosyjskich. Byli tam: Rautenstrauch, Fenshawe, Engelmann, Żymirski i Blumer. Wszyscy w płaszczach, kapeluszach z piórami, w białych rękawiczkach, na pięknych rumakach, dostojni, sztywni, galowi...

On pośród nich...

Dawidowskiemu przyszło na myśl, że tak tu musiał wyglądać wśród świty książę Józef Ponia-towski...

Podobne wasy, bakenbardy, nos podobny, nawet kręty włos z pod kapelusza...

Może to samo uderzyło i wiarusów z pułku grenadierów gwardji!

Lecz oczy hrabiego, mętne, szklane oczy nie miały wzroku wodza! Nie palił się w nich żar polskiego honoru, który zagasiła Elstera!

Zegary uderzyły jedenastą.

Od Mazowieckiej i Królewskiej wzmógł się gwar tłumów... i cisza nagle, jakby mrozem ścięta!

Przebiegał ją gromki huk tarabanów i potężna fanfara pułkowej orkiestry.

Powóz Jego Cesarzewiczowskiej Mości wynurzył się z ulicy Mazowieckiej, za nim dwa inne z eskortą półszwadronu rosyjskich kirasjerów.

Generał Krasieński skinął obnażoną szpadą.

Po wszystkich oddziałach gruchnęły zgodnie komendy:

— Baa-czość!

— Na ramię — brrroń!

— Prezentuj — brrroń!

W zmarniętych dlniach piechoty szczękneły karabiny, ułani zaś wyrwali z pochew szable i sprezentowali je w słońcu, przy grotach lanc błyszczą-cych.

Generał Krasieński zeskoczył teraz z konia i zbliżył się wraz ze świtą ku prawemu skrzydłu rozwiniętego frontu grenadierów, gdzie zatrzymała się czterokonna karoca książęca.

(Ciąg dalszy nastąpi).

PORADNIA ARTYSTYCZNA
ZWIĄZKU POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW
W KRAKOWIE, PLAC ŚW. DUCHA 5.
Telefon 117-08, konto P.K.O. 405.440

przyjmuje wszelkie prace malarskie;
dekoracyjne, stalugowe, rzeźbiarskie.
Rozporządza pierwszorzędnymi siłami
rzemieślniczymi. Na żądanie projekty
w skali Poradnia dostarcza gratis. —

Gimnazjum Humanistyczne Koedukacyjne
im. Hugona Kollataja

przyjmuje wpisy

do klasy III, IV i V od 27 czerwca do 3 lipca w godz. 11—1 przedpoł.
i 4—6 popoł. w lokalu Dyrekcji:

Kraków, ulica Grodzka 60, Of. II. p.

Wszelkich wyjaśnień i informacji w sprawie wpisów udziela Dyrekcja od wtorku 21 czerwca hr. od godz. 4—6 popołudniu w tym samym lokalu.

Księgarnia Krakowska, Kraków ul. św. Krzyża L. 13.

poleca:

X. J. PIWOWARCZYKA

KRYZYS SPOŁECZNO-GOSPODARCZY

W ŚWIELE KATOLICKICH ZASAD

Cena zł. 4.50. Z przesyłką pocztową po wcześniejszym nadesłaniu należności zł. 5.10.

O powyższym dziele X. Jana Piwowarczyka w „Ruchu Katolickim”, naczelnym organie Akcji Katolickiej w Polsce Dr. F. M. między innymi pisze:

„Książka Ks. Piwowarczyka wprowadza nas w głąb zagadnienia, nad którym zastanawiają się wybitni teoretycy ekonomji i finansów. Autor dzieło swoje przeznaczył dla wszystkich, nie tylko dla nielicznych stosunkowo znawców trudnych zagadnień gospodarczo-społecznych. Odmalowuje plastycznie istotę kryzysu gospodarczo-społecznego, podaje zwięzłe poglądy różnych szkół społecznych w tej sprawie, katolicki natomiast punkt wyjścia przedstawia obszernie i w ujęciu historycznym, dając w ten sposób Czytelnikowi całokształt katolickiej myśli społecznej.

Czytelnik znajdzie w książce Ks. Piwowarczyka nie tylko jasny pogląd na obecny kryzys społeczno-gospodarczy, ale i znakomite streszczenie encykliki Quadragesimo anno. Idee przewodnie encykliki przedstawił autor wiernie, a równocześnie w zupełnie nowym ujęciu naukowym. To co napisał: o uwłaszczeniu mas i ustroju korporacyjnym (Rozdział III i IV), stanowi bardzo cenny dorobek nie tylko w literaturze polskiej, ale i światowej.

Podkreślamy, że dzieło Ks. Piwowarczyka jest jednym z pierwszych komentarzy naukowych encykliki Quadragesimo anno. Raz przynajmniej nie pozostaliśmy na szarym końcu w zmaganiach katolików o lepszą przyszłość materialną ludzkości”.

Wysyłka na zamówienia odwrotna.

PENSJONAT PRYWATNY

6-klasowy

Z programem nauk gimnazjalnych
SS. Wizytek w Jaśle.

Położony blisko stacji kolejowej,
w okolicy zdrowej, podgórskiej.

Uczeni mieszczą się w obszernym,
słonecznym budynku, z dużymi salami
szkolnymi i sypialniami. Korzystają
z dużego ogrodu, gdzie spędzają zwy-
kle rekreację, a nawet odrabiają
szkolne zadania.

Po ukończeniu Zakładu dostatecznie
są przygotowane do zdania egzaminu
do 7-ej klasy rządowego gimnazjum.

Opłata bardzo umiarkowana.

Troskliwa opieka zapewniona.

WITRAŻE

oraz

oszklenia artystyczne
wykonuje najtaniej

Roman RYNIEWICZ

i
Fryderyk ROMAŃCZYK

KRAKÓW,
ulica Juliusza Lea 5.

ZAKŁAD WITRAŻOWO-SZKLARSKI

F^o T. Zajdzikowski Kraków św. Jana 30.

Dzierż. Jan Kusiak

Oszklenia i witraże do kościołów od 30 zł. za 1 m.
wykonuje się przy większych zamówieniach na raty.
Ceny 50% niższe niż wszędzie.

Maturyczne i dokształcające kursy

„WIEDZA“

KRAKÓW, UL. STUDENCKA 14, i p.

przygotowujące na ustnych lekcjach zbioro-
wych w Krakowie, oraz w drodze korespon-
dencji, zapomocą świeżo, przez fachowych
profesorów opracowanych skryptów, wska-
zówek, programów i tematów,

przyjmują wpisy na nowy rok
szkolny 1932/3 na:

1. Kurs maturyczny gimnazjum wszystkich ty-
pów i semin. naucz.
2. Kurs średni 5-ty i 6-ty kl. gimn.
3. Kurs niższy w zakresie 4-tych kl. gimn.
4. Kurs 7-miu klas szkoły powszechnej.

Uwaga: Uczniowie kursów korespondencyj-
nych otrzymują co miesiąc, oprócz całkowi-
tego materiału naukowego, tematy z 6-ciu
głównych przedmiotów do opracowania, a pod-
czas egzaminów kolokwjalnych korzystają
z wycieczek geograficznych, oraz nauki
czytania map.

Na kursach „WIEDZA” wykładają najwy-
bitniejsze siły fachowe krakowskich państwo-
wych szkół średnich.

Do dyspozycji uczniów(enic) kursów zbioro-
wych, oraz korespondencyjnych, posiadamy
gabinet przyrodniczy i geograficzno-geolo-
giczny, jak również bogatą bibliotekę.

Zadać bezpłatnych prospektów.

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetrowy	20 gr.
Nadesłane	50 „
Komunikaty po kronice	60 „
na 1-szej	70 „

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz	10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.	
Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej.	
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.	